اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه ۵ تیر ۱۴۰۱ • ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳ • ۲۶ ژوئن ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۸۶۶ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

تسخیر بازار سنگ قیمتی ایران توسط چین و هند

درحال‌حاضر ایـران از بازار ۶۰۰ میلیارد دلاری جهانی گوهر سنگ‌ها سهمی کمتر از نیم درصد دارد و در مقابل کشورهایی همچون هند و چین هر ساله میلیاردها دلار از این بازار سود می‌برند. نکته قابل توجه اینجا است که این کشـورها حتی به مناطقی همچون ایران که خود مملو از انواعی از سـنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی است صادرات سنگ دارند.

۲

مقابله با خام فروشی نیازمند نگاه ویژه دولت

براسـاس آمارهای رسمی سـالانه پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسـان شمالی استخراج می‌شـود که بیشـتر این مواد خام فروشـی می‌شـود و کارشناسـان معتقدند که حذف این گـروه اقتصادی در اسـتان نگاه ویژه را می‌طلبد. به گـزارش ایرنا، ۶۸ ماده معدنی در کشور شناسایی شده است که ۲۸ مورد آن در خراسان شمالی نیز یافت می‌شود...

۶

تیترهای روز

نمایندگان کارگری امنیت شغلی می‌خواهند

اول تیرمـاه، روز اصناف نام‌گذاری شـده و بهانه‌ای اسـت تا به بررسـی جایـگاه، اهمیت و اثرگذاری تشـکل‌های صنفـی بپردازیم. هر صنفی بـرای بیان نظرات خود بـه بلندگویی نیاز دارد و بر همین اساس نیز تشکل‌ها شکل می‌گیرنـد. براسـاس اصل ۲۶ قانون اساسـی جمهوری اسـلامی ایران، کارگـران واحدهای تولیدی، صنعتی کشاورزی، خدماتی و صنفی می‌تواننـد نسـبت بـه تاسـیس انجمن‌های اسـلامی، انجمن‌هـای صنفی یـا کانون عالی انجمن‌های صنفی اقـدام کنند. البته کارگران یک واحـد، فقـط می‌توانند یکـی از ۳ مورد شورای اسـلامی کار، انجمن صنفی یا نماینده کارگران را داشته باشند. این تشکل‌ها بستری بـرای دفاع و حفظ حقوق و منافع مشـروع و قانونـی و بهبود وضـع اقتصـادی کارگران را فراهـم می‌کننـد. با ایـن وجود در کشـور ما تشکل‌هایی ساختاریافته و مستقل برای جلب منافـع کارگران وجود نـدارد و همین موضوع نیز چالش‌های جـدی را برای جامعه کارگری و حتی کارفرمایی به‌دنبال دارد. زهرا کریمی، اقتصـاددان و اسـتاد دانشـگاه در گفت‌وگـو بـا «روزگارمعـدن» اظهـار کـرد: کارگران و کارفرمایـان توان یکسـانی بـرای چانه‌زنی بر سـر موضوعات گوناگون ازجمله مزد یا شرایط کاری ندارند.

۷

خریداران گاز مشتری زغال سنگ شدند

۵

کارآیی تشکل‌های صنفی کارگری حوزه معدن بررسی شد

تشکل های کارگری به نفع یا ضرر کارگران

۳

سرمقاله

تعامل تشکل‌ها با سیاست‌گذاران ضروری است

آریا صادق‌نیت حقیقی
دبیر اتحادیه صنایع آلومینیوم ایران

انجمن‌هـا، اتحادیه‌هـا و تشـکل‌ها، بلندگـوی تولیدکننـدگان، اصنـاف و فعـالان صنعتـی در حوزه‌های گوناگـون از جملـه بخش معدن و صنایع معدنی هسـتند. تشـکل‌های فعـال در بخـش معـدن و صنایـع معدنی، از فعالان یک صنف خاص تشـکیل می‌شـوند و مسـائل یک صنف یا رشـته فعالیت خاص را دنبال می‌کنند. تشـکل‌ها و انجمن‌هـای تخصصی فعال در یـک صنف، بهترین محل جمـع‌آوری اطلاعـات و داده‌هـای تخصصی یـک صنعت هسـتند و در همیـن حال، راهکارهای مناسـبی برای رفع چالش‌های حاکم بر صنایع ارائه می‌دهند. بر همین اسـاس نیز داده‌ها، آمار و ارقام مطرح‌شـده از سـوی این تشکل‌ها امکانی برای بررسـی و تحلیل عملکرد صنایع را از سـوی دولـت فراهم می‌کند. با این وجـود، دولتمردان تنها وقتی به اطلاعات تشـکل‌ها و انجمن‌هـای تخصصی نیاز دارند یا به‌دنبال ارائه گزارش تخصصی هسـتند، به این تشـکل‌ها مراجعـه می‌کننـد امـا در مشـورت‌گیری، نظرسـنجی و سیاسـت‌گذاری، نظرات این تشـکل‌ها را مورد توجه قرار نمی‌دهند. این تضاد در شـرایطی اسـت که براساس قانون بهبود مسـتمر محیط کسـب‌وکار، دولت مکلف اسـت در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب‌وکار برای اصـلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسـته از تشکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواسـت و بررسـی کند و هرگاه لازم دید آنها را به جلسات تصمیم‌گیری دعوت کند.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۵ تیر ۱۴۰۱
۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۲۶ ژوئن ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۶۶

ثبت بالاترین صرفه جویی ارزی در فولادمبارکه

براساس گزارش «دفتر بومی‌سازی و ساخت داخل ایمیدرو» در راستای هدفگذاری صرفه جویی ارزی از محل بومی‌سازی و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخل کشور، شرکت‌های فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و ملی صنایع مس ایران به ترتیب بیشترین میزان صرفه جویی ارزی در سال ۱۴۰۰ را به نام خود ثبت کردند.

به گزارش ایراسین، میزان صرفه جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی «شرکت‌های، معدن و صنایع معدنی» با راهبری ایمیدرو طی سال ۱۴۰۰ به بیش از ۵۷۰ میلیون دلار رسید. طبق گزارش «دفتر بومی‌سازی و ساخت داخل ایمیدرو» به مناسبت روز صنعت و معدن، در راستای هدفگذاری صرفه جویی ارزی از محل بومی‌سازی و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخل کشور، شرکت‌های فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و ملی صنایع مس ایران به ترتیب بیشترین میزان صرفه جویی ارزی در سال ۱۴۰۰ را به نام خود ثبت کردند.

بر این اساس شرکت‌های فولاد مبارکه (۲۳۱.۳ میلیون دلار)، فولاد خوزستان (۱۲۰.۲ میلیون دلار)، ملی مس (۷۸ میلیون دلار) و گل گهر (۵۱.۶ میلیون دلار) در جایگاه اول تا چهارم بومی‌سازی قرار گرفتند.

همچنین شرکت‌های ملی فولاد ایران (۲۱ میلیون دلار)، فولاد خراسان(۲۰ میلیون دلار)، چادرملو (۱۶.۵ میلیون دلار)، گهر زمین(۷.۸ میلیون دلار)، سرمایه‌گذاری پارسیان (۶.۷ میلیون دلار)، میدکو (۵.۲ میلیون دلار)، آلومینای ایران (۴.۲ میلیون دلار)، آلومینیوم جنوب (۲.۷ میلیون دلار) از جمله شرکت‌های فعال در صنایع فولاد و آلومینیوم به شمار می‌روند که در رتبه‌های بعدی لیست صرفه جویی ارزی قرار دارند. همچنین منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس (۱.۷ میلیون دلار)، شرکت آلومینیوم المهدی (۱.۳ میلیون دلار)، مجتمع سنگان (۸۹۸ هزار دلار)، فولاد هرمزگان (۶۲۶ هزار دلار) و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (۵۰۰هزار دلار) صرفه جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی در مدت یاد شده را محقق کردند. علاوه بر ارقام فوق که مربوط به شرکت‌ها و واحدهای تحت پوشش و تابعه است، بخشی از سیاست بومی‌سازی و صرفه جویی ارزی در «طرح‌های در دست اجرا»، محقق می‌شود.

تسخیر بازار سنگ قیمتی ایران توسط چین و هند

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

درحال‌حاضر ایران از بازار ۶۰۰ میلیارد دلاری جهانی گوهر سنگ‌ها سهمی کمتر از نیم درصد دارد و در مقابل کشورهایی همچون هند و چین هر ساله میلیاردها دلار از این بازار سود می‌برند. نکته قابل توجه اینجا است که این کشورها حتی به مناطقی همچون ایران که خود مملو از انواعی از سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی است صادرات سنگ دارند.

بنابراین در این راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت طی برنامه چند سال‌های که در این حوزه تدوین کرده قصد دارد تا سال ۱۴۰۵ به سهم نیم درصدی و تا سال ۱۴۱۰ به سهم یک درصدی از صادرات گوهر سنگ‌ها برسد. البته با وجود برنامه‌ریزی‌ها برای دست یابی به سهم بیشتر از بازار گوهر سنگ ها، همچنان شاهد ورود حجم بالایی از گوهر سنگ‌ها به کشور هستیم. اتفاقی که نه تنها مانعی بزرگ در مسیر هدف‌گذاری برای دست یابی به بازارهای جهانی است بلکه باعث از دست رفتن بازار داخلی هم می‌شود. در همین زمینه گفت‌وگوی تحلیل بازار با کاظم نصرالهی، مدیرعامل یک شرکت تولید سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی به شرح زیراست.

چند سال است که در زمینه استخراج تا فرآوری سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی فعالیت دارید؟ همچنین بفرمایید حجم استخراج و فرآوری سنگ‌ها چقدر است؟

بیش از یک سال از زمان تاسیس شرکت می‌گذرد و هنوز در زمینه گوهر سنگ‌ها به عنوان مجموعه‌ای نوپا معرفی می‌شویم که در زمینه معادن نیمه فعال و غیر فعال با تفاهمنامه‌ای که با استانداری خراسان جنوبی امضا کرده‌ایم فعالیت می‌کنیم تا نه تنها در زمینه استخراج به بومیان منطقه در راستای اشتغالزایی کمک کنیم بلکه در این زنجیره تولید مرحله فرآوری را هم برای آنها انجام دهیم.

اشاره کردید به اینکه یکی از اهداف راه‌اندازی مجموعه شما به صنعت گوهر سنگ‌ها بحث توسعه فرآوری سنگ‌ها است، بفرمایید در گذشته و حال چه حجمی از سنگ‌های استخراج شده به صورت خام فروشی به خارج از استان تا خارج از کشور صادر می‌شد؟

اطلاعات دقیقی در خصوص حجم خام فروشی گوهر سنگ‌های استان خراسان جنوبی که محل فعالیت مجموعه ما هم هست ندارم اما با توجه به گستردگی اشتغال مردم بومی شهرستان‌های استان در این زمینه، می‌توان به این موضوع پی برد که حجم بالایی از گوهر سنگ‌ها از این مناطق برداشت می‌شود.

حتی بحث جمع آوری این سنگ‌ها را توسط خیلی از ساربان‌ها و شتر دارانی که در منطقه خور شهرستان بیرجند فعالیت دارند را شاهد هستیم. نحوه جمع آوری سنگ هایی همچون عقیق هم به این شکل است که بخشی زیادی از آنها روی زمین است و بومیان آنها را بدون نیاز به تجهیزات خاصی و با دست جمع آوری می‌کنند.

چقدر بومیان منطقه علاقه مند به ایجاد ارزش افزوده از طریق فرآوری سنگ‌ها هستند؟

نزدیک به یک دهه قبل با حضور سازمان هایی همچون سازمان فنی و حرفه‌ای کشور، کلاس‌های آموزشی‌ای در زمینه گوهر سنگ‌ها و نحوه فرآوری آنها برگزار شد و مورد استقبال مردم منطقه قرار گرفت. از این رو اکنون شمار زیادی از مردم منطقه با بهره‌مندی از دستگاه‌های خانگی اشتغالی خانگی برای خود ایجاد کرده‌اند و در آمد کمی را از این راه کسب می‌کنند. هرچند توانمندسازی مردم در این حوزه انجام شده اما همچنان مهم‌ترین معضلی که آنها با آن دست و پنجه نرم می‌کنند این است که بازار فروش چندان کشش حجم تولید گوهر سنگ‌ها را ندارند. بنابراین نیاز است که مسئولان در حوزه هایی همچون گردشگری و صنعت بازارهای هدف را شناسایی کنند و همزمان بحث توریسم و صادرات گوهر سنگ‌ها را دنبال کنند. مجموعه این اقدامات می‌تواند تا حد قابل توجهی جلوی صادرات خام فروشی محصولات را بگیرد و ارزش واقعی گوهرها در فرآوری آنها به‌دست بیاید.

اشاره کردید به ارزش افزوده‌ای که می‌توان با فرآوری سنگ‌ها به‌دست آورد، بفرمایید فاصله ارزشی خام فروشی تا فرآوری سنگ‌ها چقدر است؟

در سنگ حجر با توجه به گلی که دارد ارزش سنگ متفاوت است و اگر سنگ خوبی باشد شاید فرآوری شده آن تا بیش از ۱۰ برابر نرخ خام هم خریداری شود. همچنین کمترین ارزش افزوده در حوزه سنگ (سنگ فرآوری شده نسبت به سنگ خام) حداقل ۳ برابر است.

درحال‌حاضر یکی از چالش‌های صنعت گوهر سنگ‌ها از سوی مسئولان و فعالان این صنف، واردات بی‌رویه از کشورهایی همچون چین و هند معرفی می‌شود؛ چقدر این موضوع به صنعت سنگ داخلی ضربه می‌زند؟

در زمینه واردات بی‌رویه و بی‌توجهی به آن متاسفانه تمامی اصناف با این معضل دست و پنجه نرم می‌کنند و در موضوع سنگ هم همین موضوع تکرار می‌شود. در این رابطه نیز شنیده ام که از کشورهایی همچون چین، هند و غیره واردات انجام می‌شود که اغلب آن سنگ‌ها هم مصنوعی هستند. سنگ‌های مصنوعی که وارد می‌شود و دارای طرح‌ها و رنگ‌های مختلف است برای آدم عادی قابل تشخیص نیست و فقط متخصص سنگ می‌تواند آنها را تشخیص دهد. با این حال سنگ‌های خوش رنگ و لعاب با سیستم‌های جدید ایجاد می‌شوند و نتیجه کار انسان و غیر طبیعی هستند. این درحالی است که سنگ هایی که از معدن استخراج می‌شوند تا به یک نگین تبدیل شوند حداقل ۶۰ تا ۷۰ تومان هزینه دارند. البته هزینه‌های تولید به همین جا محدود نمی‌شوند و تولیدکنندگان هزینه قابل توجهی را هم برای تهیه ابزار و ماشین‌آلات پرداخت می‌کنند که در نهایت نه تنها نرخ تمام شده برای تولیدکننده بالا می‌رود بلکه به دلیل فاصله قیمتی موجود توان رقابت با نسخه‌های وارداتی هم وجود ندارد. بنابراین همین می‌شود که اغلب تولیدکنندگان داخلی بازار کشور را هم از دست می‌دهند و رفع این موضوع نیازمند حمایت جدی متولیان است.

برنامه تشکیل ۵ شرکت سهامی عام پروژه محور

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو از برنامه تشکیل ۵ شرکت سهامی عام پروژه (جدید) در تابستان جاری خبر داد.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، سمیه خلوصی که در سومین گفت‌وگوی مطبوعاتی رئیس هیات عامل ایمیدرو با رسانه‌های (تخصصی) حوزه معدن و صنایع معدنی از برنامه تشکیل ۵ شرکت سهامی عام پروژه (جدید) در تابستان جاری خبر داد و افزود: با ثبت این شرکت ها، مسیر ورود به بورس اوراق بهادار هموار می‌شود.

وی افزود: تامین مالی پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری مستقیم مردم در پروژه‌های منتخب، از مهم‌ترین اهداف این راهبرد است. پیش از این شرکت تجلی به عنوان نخستین شرکت «پروژه محور سهامی عام» در زنجیره فولاد تشکیل شد.

معرفی عناصر حیاتی و استراتژیک با رویکرد توسعه

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو گفت: توسعه کشور و لزوم استقلال در زمینه تأمین مواد معدنی اولیه از یازهای کشور به شمار می‌رود.

خلوصی ادامه داد: برنامه‌ای کامل جهت تولید این عناصر برای آینده صنعت کشور به اجرا گذاشته خواهد شد و در این زمینه فهرست عناصر موثر استراتژیک به منظور توسعه طی ماه‌های آتی اعلام می‌شود.

توسعه زیرساخت ها

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اقدامات و برنامه‌های ایمیدرو در حوزه زیرساخت، گفت: اجرای دو خط جدید آب، برای انتقال به استان‌های اصفهان، خراسان رضوی و سیستان و بلوچستان با هدف تامین آب بخش معدن و صنایع معدنی و تفاهمنامه‌ای با وزارت راه برای بهبود حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای در شمار برنامه‌های راهبری این سازمان قرار گرفت.

خلوصی افزود: احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه در چارچوب تفاهمنامه با وزارت نیرو از دیگر برنامه‌های توسعه‌ای در حوزه زیرساخت محسوب می‌شود.

تکمیل طرح‌های نیمه تمام

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو گفت: سال ۱۴۰۰ طرح هایی با بیش از ۷۵۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری و با اشتغال مستقیم نزدیک به ۲۱۸۸ نفر تکمیل و راه‌اندازی شدند.

خلوصی افزود: تکمیل و راه‌اندازی ۱.۲۸ میلیارد دلار طرح در سال ۱۴۰۱ با اشتغالزایی مستقیم نزدیک به ۳۳۷۷ نفر نیز در برنامه قرار دارد.

حمایت از بخش خصوصی

وی با اشاره به جذب ۷.۲ میلیارد دلار سرمایه از بخش خصوصی طی سال ۹۵ تا سال ۱۴۰۳، گفت: تاکنون ۲.۵ میلیارد دلار طرح از این رقم تکمیل شده است.

خلوصی گفت: سرمایه صندوق سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی از ۱۴۰ میلیارد به ۵۰۰ میلیارد تومان در سال‌های اخیر افزایش یافت و برنامه افزایش آن به ۵۰۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ در دستور کار ایمیدرو است.

وی اظهارکرد: این سازمان برای بیش از ۵۶۰ معدن بخش خصوصی، برنامه احداث جاده دسترسی و خط انتقال برق دارد که بخش زیادی از آن اجرا شده است

خلوصی گفت: در حوزه احیای معادن کوچک، سال گذشته ۴۵۳ معدن احیا شد و برای اجرای این طرح در امسال ۳۰ بسته سرمایه‌گذاری تعریف شده است.

ظرفیت‌سازی در تولید

وی گفت: از ابتدای تاسیس ایمیدرو (سال ۸۱) ظرفیت تولید فلزات اساسی کشور افزایش قابل ملاحظه داشته است.

خلوصی افزود: از ابتدای تاسیس ایمیدرو تا سال ۱۴۰۰، ظرفیت تولید فولاد ۵.۴ برابر (از ۸ میلیون به ۴۳.۵ میلیون تن)، کاتد مس ۲.۴ برابر (از ۱۹۰ هزار به ۴۵۰ هزار تن) و شمش آلومینیوم ۳.۵ برابر (از ۲۱۶ هزار به ۷۷۰ هزار تن)، افزایش یافته است.

توسعه اکتشاف

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو در خصوص اقدامات انجام شده در حوزه اکتشاف، عنوان کرد: اکتشاف پهنه‌ها در فازهای شناسایی و پی جویی در استان‌های مختلف کشور با مساحت بیش از ۴۸۹ هزارکیلومتر مربع گستره کشور اجرا شده و ۹۶ درصد آن تکمیل شده است.

وی افزود: طی ۱۰ سال گذشته یک میلیون و ۴۵۰ هزار متر حفاری اکتشافی انجام شده است. خلوصی گفت: مجموع هزینه ایمیدرو در حوزه اکتشاف بالغ بر ۱۴۵۵ میلیارد تومان بوده است.

برق کارخانه‌ها تامین شود، التهابی باقی نمی‌ماند

یک فعال صنفی صنعت سیمان گفت: دلیل اصلی افزایش نرخ سیمان، سهمیه بندی برق کارخانه‌ها و رشد تقاضای مصرف‌کنندگان است.

به گزارش مهر، علیرضا بستانیان در خصوص افزایش نرخ سیمان در بازار گفت: مسئله نخست در این موضوع به سهمیه بندی برق صنایع و کارخانه‌های باز می‌گردد. سهمیه بندی برق باعث توقف تولید تعدادی از کارخانه‌ها و کاهش تولید برخی دیگر از کارخانه‌ها شده است.

وی افزود: با سهمیه بندی صورت گرفته، بعضی کارخانه‌ها اصلا امکان تولید کلینکر را ندارند و تنها قادرند کلینکر دپو شده خود را که البته مقدار محدودی نیز است برای تولید سیمان مصرف کنند. برخی کارخانه‌ها که امکان فعالیت را دارند با ظرفیت‌های پایین‌تر در حال کار هستند.

بستانیان اظهار کرد: موضوع مهم دیگر در بحث افزایش نرخ سیمان به تقاضای فصلی این محصول در فصل تابستان مربوط می‌شود. البته تاثیر این موضوع بر قیمت‌ها ناچیز است و عامل اصلی، بحث برق و تجمیع تقاضاها در هفته جاری شد و قیمت‌ها را بالا برد.

وی ادامه داد: به دلیل برخی نگرانی‌ها در مورد قطع برق کارخانه‌ها، تقاضای قابل توجهی به ثبت رسید و عامل افزایش نرخ شد که به ابطال بخشی از معاملات انجامید؛ در نتیجه تقاضای دو هفته قبل و تقاضای انباشته‌ای را ایجاد کرد که با وجود عرضه قابل توجه شرکت‌های سیمانی در بورس اما کماکان میزان تقاضا از عرضه‌ها بیشتر بود.

این فعال صنفی یادآور شد که در شرایط عادی با توجه به ظرفیت سازی‌های صورت گرفته در صنعت سیمان که معادل ۸۸ تا ۹۰ میلیون تن است، تقاضای داخلی کمتر از ظرفیت‌سازی است. بنابراین چنانچه کارخانه‌های سیمان با مشکلاتی نظیر برق در تابستان یا گاز در زمستان مواجه نشود، نباید شاهد ایجاد التهاب در بازار بود.

وی گفت: بهتر شدن شرایط فعلی مستلزم سهمیه برقی است که به کارخانه‌های تخصیص داده می‌شود و طبیعتاً در تیر و مرداد بالاترین میزان مصرف در کشور را به واسطه مصارف خانگی و عمومی داریم و چنانچه برق صنعت به ویژه صنعت سیمان در این فصول تامین شود، قطعاً التهاب بازار را کاهش خواهد داد.

بستانیان با تاکید این نکته که یکی از اتفاقات مثبت صنعت سیمان، ورود به بورس کالا است، گفت: ورود سیمان به بورس کالا سبب شفافیت این صنعت شد، در حالی که پیش از این، نوع مشتریان یکی از اصلی‌ترین انتقادات به این صنعت به شمار می‌رفت. در شرایط فعلی مشتریان دارای کد و پرونده معاملاتی هستند و حتی عاملان توزیع موظفند مشتریان خود را معرفی کنند.

وی عنوان کرد: همسو با ایجاد شفافیت، درآمدی از محل مالیات‌ها نصیب دولت شده و علاوه بر این، نرخ براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. درحالی که در گذشته این صنعت با چالش قیمت‌گذاری دستوری و کنترل نرخ‌ها دست و پنجه نرم می‌کرد و عامل سرکوب این صنعت محسوب می‌شد.

این فعال صنعت سیمان ادامه داد: در گذشته زمانی که شاهد افزایش نرخ در کف بازار بودیم، سهمی از این افزایش نرخ به مصرف‌کننده و صنعت سیمان نمی‌رسید، اما اکنون دست واسطه‌ها قطع و دولت نیز از محل مالیات منتفع می‌شود چراکه بیشتر تولیدکنندگان سیمان شرکت‌های بورسی با عملکرد شفاف مالی هستند.

وی با بیان اینکه فولاد و سیمان در کارهای عمرانی و ساختمانی مکمل یکدیگرند، اظهار کرد: در دنیا نسبت سیمان و فولاد یک به شش تا یک به هشت است و تا دهه ۷۰ هم این نسبت در ایران برقرار بود اما از آن سال‌ها به بعد به دلیل سرکوبی که در نرخ سیمان اتفاق افتاده، این نسبت به حدود یک به چهل تا یک به پنجاه رسیده است.

بستانیان گفت: بخشی از حواشی اخیر درمورد افزایش نرخ سیمان ناشی از فضاسازی واسطه‌ها و دلالانی است که به دلیل شفافیت معاملات این محصول، دستشان از سود این صنعت کوتاه شده است. براین اساس، امروز برگ برنده دولت در بازار سیمان، شفافیت کامل معاملات زیر چتر بورس کالاست که به سیاست‌گذار در اتخاذ تصمیم‌های مناسب کمک می‌کند.

سرمقاله

تعامل تشکل ها با سیاست‌گذاران ضروری است

ادامه از صفحه اول

اگر هم گاها تشکل‌ها برای نظرسنجی و مشورت در جلسات تصمیم‌گیری حاضر شوند یا نظرات آنها خواسته شود، حضورشان بیشتر جنبه تشریفاتی خواهد داشت و از کمترین اثرگذاری در تصمیم‌گیری برخوردار است. در ادامه باید تاکید کرد که متاسفانه تشکل‌های فعال بخش خصوصی برای برقراری تعامل با مدیران و سیاست‌گذاران باید فرآیند طولانی را پشت‌سر بگذارند. حتی امکان تشکیل جلسه با معاونان وزرا نیز به آسانی وجود ندارد. ملاقات تشکل‌ها با وزیر نیز بسیار محدود انجام می‌شود. این در حالی است که برگزاری نشست با مدیران و سیاست‌گذاران از اهمیت و اثرگذاری بیشتری برخوردار است و حتی می‌تواند به تغییر مسیر سیاست‌گذاری و اصلاح شرایط منتهی شود. به‌عنوان مثال در دولت قبل امکانی برای ملاقات حضوری میان اعضای اتحادیه صنایع آلومینیوم با وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت فراهم و مشکلات این صنعت در تامین برق و حساسیت‌های ویژه این بخش مطرح شد. همین ملاقات کوتاه، بخشی از مشکلات را برطرف کرد و نتیجه‌بخش بود. با این وجود، امکان برگزاری چنین نشست‌هایی بسیار محدود است. البته باید خاطرنشان کرد که تشکل‌های گوناگون از قدرت و نفوذ متفاوتی در بدنه دولت برخوردار هستند و بدین‌ترتیب برخی تشکل‌ها به راحتی و به‌طور مداوم با مسئولان در وزارتخانه جلسه برگزار می‌کنند و نظرات آنها به دقت سنجیده و بررسی می‌شود. اما این گونه امتیازها برای فعالان صنعت آلومینیوم وجود ندارد. در ادامه باید تاکید کرد که اتحادیه صنایع آلومینیوم، تنها تشکلی است که تمامی فعالان زنجیره آلومینیوم از حلقه‌های بالادستی تا پایین‌دستی در آن حضور دارند. در واقع محملی برای شنیده شدن صدای تمامی فعالان صنعت آلومینیوم از معدن تا تولیدکنندگان محصولات نهایی فراهم شده است. بر همین اساس نیز انتظار می‌رود نظرات این تشکل بیشتر موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران قرار گیرد. در پایان باید تاکید کرد که تشکل‌گرایی به‌ویژه در بخش اقتصاد کشور، اجتناب‌ناپذیر و ضرورتی در مسیر توسعه اقتصادی است. بر همین اساس نیز از دولتمردان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود در مسیر تصمیم‌گیری از فعالان صنعتی، تولیدکنندگان و تشکل‌ها نظرخواهی کنند تا بدین‌ترتیب تصمیمی درست اتخاذ شود و چالش‌های بعدی ناشی از تصمیم‌گیری اشتباه به حداقل برسد. این موضوع به‌ویژه در حوزه معدن و صنایع معدنی اهمیت دارد، چراکه تولید در این بخش فعالیتی به‌شدت تخصصی است و اغلب مدیران دولتی نیز دانش کافی و جامع برای اعمال قدرت در این حوزه ندارند؛ درنتیجه انتظار می‌رود با تقویت جایگاه تشکل‌های بخش خصوصی و انجمن‌ها، در مسیر بهبود سیاست‌های حاکم بر بخش معدن و صنایع معدنی اقدام شود.

خبر

بررسی پیش‌نویس بازنگری سیاست‌های کلی معدن

پیش‌نویس بازنگری «سیاست‌های کلی معدن» که توسط کمیته‌های کمیسیون در دبیرخانه مجمع تنظیم شده با مدنظر قراردادن پیشنهادهای خانه معدن ایران و سازمان انرژی اتمی مورد بحث قرار گرفت. به گزارش ایرنا، کمیسیون زیربنایی و تولیدی مجمع تشخیص مصلحت نظام به ریاست غلامرضا مصباحی مقدم و با حضور جمعی از اعضای مجمع، روسای کمیته‌های مرتبط و نمایندگانی از فعالان بخش خصوصی در حوزه معدن تشکیل جلسه داد. در این جلسه، پیش‌نویس بازنگری «سیاست‌های کلی معدن» که توسط کمیته‌های کمیسیون در دبیرخانه مجمع تنظیم شده با مدنظر قراردادن پیشنهادهای خانه معدن ایران و سازمان انرژی اتمی مورد بحث قرار گرفت. «تبدیل سرمایه معدنی کشور به سرمایه ملی پایدار»، «ارتقاء بهره‌وری و افزایش سهم معدن در تولید ناخالص ملی» و «برداشت صیانتی از معادن» از جمله موضوعاتی بود که در این جلسه مورد تاکید قرار گرفت. همچنین سیاست‌های کلی معدن در سال ۱۳۷۹ توسط مقام معظم رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شد و جلسات بازنگری در این سیاست‌ها، متناسب با شرایط، نیازها و اولویت‌های کشور با بهره‌گیری از نظرات کارشناسی دستگاه‌های مسئول در کمیسیون زیربنایی و تولیدی مجمع به منظور رسیدن به پیش‌نویسی قابل ارائه به صحن مجمع در حال برگزاری است.

روزگار معدن

معدن

یکشنبه ۳
● ۵ تیر ۱۴۰۱
● ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
● ۲۶ ژوئن ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۸۶۶

ساخت قطعه گارد محافظ لاستیک دامپتراک‌های معدنی با حمایت گل‌گهر

معاون فنی و مهندسی مجتمع گل‌گهر از ساخت قطعه گارد محافظ لاستیک دامپتراک‌های معدنی با حمایت گل گهر خبر داد. به گزارش گهرپرس، مصطفی عبداللهی گفت: این قطعه با حمایت شرکت معدنی صنعتی گل‌گهر و پیمانکاران گهر همکار و آرمان گهر، توسط گروه صنعتی صراط فتح سیرجان ساخته شده است. وی با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین قطعات ارزبر زنجیره فولاد و معدن کشور، لاستیک دامپتراک‌های معدنی است، گفت: تولید این قطعه به حجم سرمایه‌گذاری عظیمی نیاز دارد که شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در گام اول، رویکرد کاهش مصرف این قطعه را در دستور کار خود قرار داده است. معاون فنی و مهندسی مجتمع گل‌گهر اظهارکرد: تاکنون دو اقدام جهت کاهش مصرف لاستیک دامپتراک‌های معدنی تدوین و اجرا شده است که شامل روکش لاستیک‌های معدنی و گارد محافظ لاستیک بوده است. عبداللهی افزود: گارد محافظ لاستیک که شرکت RUD آلمان طراح و تولیدکننده آن با برند تجاری SideFlux است؛ از آسیب به دیواره کناری لاستیک جلوگیری می‌کند اما در معادن به خاطر وجود سنگ‌های تیز و عدم دید کامل لاستیک‌ها توسط راننده به خصوص لاستیک عقب سمت شاگرد پارگی لاستیک از ناحیه دیواره کناری به صورت متعدد اتفاق می‌افتد و گاه لاستیک با سطح آج مناسب، به دلیل پارگی از دیواره کناری، قابلیت ادامه کار را از دست داده و پیمانکاران مجبور به تعویض لاستیک می‌شود. عبداللهی بیان کرد: بر اساس تفاسیر فوق، پروژه ساخت گارد محافظ لاستیک، توسط گروه صنعتی صراط فتح سیرجان در دستور کار قرار گرفت و نخستین نمونه آن بر روی یکی از دامپتراک‌های پیمانکاران منطقه گل‌گهر جهت تست عملیاتی نصب شد، تا در صورت موفقیت آمیز بودن تست عملیاتی، تولید انبوه آغاز و بر روی کلیه دامپتراک‌ها و سایر ماشین‌آلات معدنی نصب شود.

وی افزود: این قطعه نه تنها در معادن منطقه گل‌گهر، بلکه در کلیه معادن ایران کاربرد دارد و کمک شایانی به کاهش مصرف لاستیک و خروج کمتر ارز از کشور خواهد کرد. معاون فنی و مهندسی مجتمع گل‌گهر ضمن تشکر از همکاران واحدهای تعمیرات و آپارات شرکت‌های گهرهمکار و آرمان‌گهر که در طول مراحل ساخت، با انتقال دانش و تجربیات خود، به انجام پروژه کمک کردند، گفت: امیدواریم با همفکری و تلاش یکدیگر شاهد اعتلای بیشتر صنعت کشور باشیم.

کارآیی تشکل‌های صنفی کارگری حوزه معدن بررسی شد

تشکل های کارگری به نفع یا ضرر کارگران

گیتا جاودانی

می‌گویند خاستگاه پیدایش انجمن‌های صنفی در ایران باستان به دوره ساسانیان برمی‌گردد. برخی هم معتقدند انجمن‌های صنفی ابتدایی در فرقه‌های درویشان، صوفیان یا صنف‌های غازیان پدید آمده است. در تمدن اسلامی اصناف از حدود قرن سوم هجری پا گرفتند. در این سده بود که تشکل‌ها براساس حرفه‌ها و پیشه‌ها به‌وجود آمد، رشد و توسعه کامل شهرها در دو قرن پنجم و ششم هجری، فعالیت‌های اصناف را توسعه بخشید.

امروزه برای تاکید بر نقش و اهمیت صنوف در حیات و فعالیت‌های اقتصادی، اول تیر روز اصناف نامیده شده است. هرساله در چنین روزی مجامع امور صنفی سراسر کشور، مسئولان اتحادیه‌ها و مدیران وزارت بازرگانی و گرد هم می‌آیند تا درباره مشکلات اصناف به تبادل‌نظر بپردازند. به این مناسبت «روزگارمعدن» با ۲ فعال کارگری به‌گفت‌وگو نشست تا به نقش و کارکرد تشکل‌های صنفی کارگری در حوزه معدن بپردازد.

▣ نه مشهود و غیرمشهود، نه ملموس و غیرملموس

علیرضا حیدری ـ فعال کارگری: تاسیس تشکل‌های صنفی کارگری هم موضوع فصل ششم قانون کار ـ و برگرفته از قانون‌اساسی ـ است و هم براساس توصیه و مقاوله‌نامه‌های بین‌المللی سازمان جهانی کار ـ ۲ مقاوله‌نامه ۹۸ و ۸۷ سازمان جهانی کار ـ است.

این قوانین و مقاوله‌نامه‌ها به‌خوبی به‌حوزه تشکل‌ها و نحوه شکل‌گیری، فعالیت و انحلال مذاکرات دسته‌جمعی در مورد مسائل مختلف حوزه و روابط کار، نقش کارفرما و دولت می‌پردازد و اصل استقلال را برای آنها تعریف کرده است.

بر این اساس نهاد دولت و کارفرما نباید به اشکال مختلف - مشهود و غیرمشهود یا ملموس و غیرملموس - در شکل‌گیری و فعالیت تشکل‌های کارگری دخالت کنند. در قانون پیش‌بینی شده است که اگر هرگونه دخالتی در این زمینه انجام شود، دولت موظف به رسیدگی، حفظ و تضمین اصل استقلال برای تشکل‌های کارگری است.

▣ اقتدار صنوف زیرسوال است

در حال حاضر هم به‌لحاظ قوانین رسمی ناظر بر شکل‌گیری و فعالیت تشکل‌ها و هم محدودیت‌های غیررسمی که بر فعالیت تشکل‌ها اعمال می‌شود، در عمل تشکل‌هایی که بتواند به‌شکل آزادانه، مستقل و بدون دخالت دولت و سایر نهادهای وابسته و مصون از نفوذ کارفرما فعالیت کند، وجود ندارد و این موضوعی است که هم تشکل‌ها به آن واقف هستند و هم سایر نهادهای وابسته از جمله قانون‌گذار و نهادهای نظارتی.

▣ جایگاه تشکل‌های صنفی کارگران معدن

تشکل‌های صنفی کارگری در حوزه معدن برای فعالیت توانایی و اقتدار بیشتری نیاز دارند، زیرا همان‌طور که همه اطلاع دارند مخاطرات این شغل، آسیب‌هایی که ممکن است کارگر طی مدت فعالیت با آن روبه‌رو شود، تاب‌آوری و تحمل نیروی کار این حوزه، سختی و زیان‌آور بودن ذات کار معدن، مسائل مربوط به بهداشت و حفاظت و ایمنی کار اهمیت زیادی دارد.

از سوی دیگر هرازگاهی اخبار حوادث معدن منتشر می‌شود که به‌علت بی‌توجهی کارفرمایان به موضوع امنیت، فرسودگی و کهنگی ماشین‌آلات و به‌کار نگرفتن فناوری‌های جدید است. بنابراین نیاز به بازسازی و نوسازی معادن، ابزار و ماشین‌آلات و مسائل حفاظت ایمنی و امثال آن از سوی تشکل‌های کارگری موردپیگیری قرار گیرد. علاوه بر این، موضوع بیماری‌های شغلی کارگران هم چالش بزرگی است که باید از سوی تشکل‌ها بررسی شود. خاطرم هست وقتی داشتیم موضوع مشکلات درمانی کارگران را در صندوق بازنشستگی فولاد بررسی می‌کردیم با موارد متعددی از بیماری‌های شغلی روبه‌رو شدیم که زندگی را برای کارگران سخت می‌کرد و درمان آن بسیار پرهزینه بود. به‌خاطر همین سرانه هزینه درمان آنها تفاوت زیادی با سرانه درمان معمول کشور و سایر گروه‌هایی داشت که در حوزه‌های دیگر کاری فعالیت می‌کنند. این تنها یک مثال بود برای اینکه گفته شود مخاطرات و آسیب‌هایی که کارگران حوزه معدن را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، بسیار جدی و قابل‌توجه است. برای همین تشکل‌ها باید بتوانند در این حوزه به‌صورت موثر فعالیت کنند و درباره حفظ سلامت و حراست نیروی کار دخالت موثری داشته باشند. از این بابت به‌نظر می‌رسد آن‌طور که باید و شاید این امکان در تشکل‌ها به‌وجود نیامده و نمی‌توانند آن‌طور که شایسته است از نیروی کار دفاع کنند و نسبت به حفظ سلامت آنها حساسیت نشان بدهند.

▣ شکاف درآمدی و معضل معیشت

از منظر معیشتی هم حقوق و حق‌الزحمه‌ای که کارگران در قبال کارشان دریافت می‌کنند، محل اشکال است، به‌دلیل اینکه کار در حوزه معدن ویژگی‌هایی دارد که براساس قانون کار آن را در زمره مشاغل سخت و زیان‌آور قرار می‌دهد. پس طبق قانون باید ساعت کار این کارگران کاهش پیدا کند و مرخصی‌های استحقاقی آنها افزایش یابد و علاوه بر این باید شرایط کار برای‌شان ایمن شود و در عین حال حقوق مکفی دریافت کنند. روشن است که این موضوعات هم آن‌طور که باید و شاید درباره این کارگران در نظر گرفته نمی‌شود.

اگر کارگران معدن ما با همکاران خود در دیگر نقاط دنیا مقایسه شوند، به‌طورکامل روشن خواهد شد که چقدر شکاف درآمدی وجود دارد و از چه امکاناتی و خدماتی ـ که باید در اختیار داشته باشند ـ محروم هستند. این موضوعات از جمله وظایفی است که تشکل‌های صنفی این حوزه باید به‌شدت و با قدرت آن را مطالبه و پیگیری کنند.

▣ چرا تشکل‌های کارگری اقتدار کافی ندارند؟

فعالیت تشکل‌ها ـ که ذیل فصل ششم قانون کار تعریف شده است ـ باید مستقل باشد، اما تشکل‌هایی که به‌شدت دنبال حقوق کارگران هستند هم، تحت‌فشار نیروهایی قرار دارند که نمی‌خواهند فعالیت‌های این مجموعه‌های صنفی به‌نتیجه برسد.

یکی از مهم‌ترین دلایلی که باعث می‌شود تشکلی ضعیف بماند و فعالیت چندانی انجام ندهد، به‌همین تعارض منافع برمی‌گردد. به‌عبارت دیگر، تشکلی که در کارگاه شکل می‌گیرد، به اشکال گوناگون تحت‌فشار کارفرما است تا مطالبات کارگری را مسکوت بگذارد و پیگیری نکند.

اهرم فشار هم برای این کار، تهدید منافع فرد فرد اعضای آن تشکل است. به‌عبارت دیگر چون رابطه کاری با کارفرما در درون واحد وجود دارد، ممکن است اعضای صنف به‌اشکال مختلف تحت‌فشار قرار بگیرند. پرداخت‌های آنها و امنیت شغلی آنها به‌خطر بیفتد و این چالش‌ها موجب می‌شود فعالیت تشکل آن‌جور که باید و شاید اتفاق نیفتد.

▣ وظایف و اختیارات تشکل‌های صنفی

باید گفت موضوع آموزش نهادهای کارگری هم در میان است. هر تشکلی باید حدود وظایف و اختیارات خود را که در قانون تعریف شده بداند و نسبت به آن اشراف داشته باشد. گاهی ما با تشکلی مواجهیم که از حقوق قانونی خود و وظایف و تکالیفی که در مقابل اعضا دارد، بی‌اطلاع است و نمی‌داند چه حقوقی دارند. به‌همین‌دلیل ممکن است تحت‌تاثیر فشارهای جانبی قرار گیرد و محدودیت فعالیت بر آن اعمال شود و بنابراین تشکل‌ها به‌محض شکل‌گیری باید از سوی تشکل‌های بالادستی آموزش ببینند و حقوق خود را بشناسند تا بدانند از چه ظرفیت‌هایی برخوردار هستند و چطور باید از حقوق همکاران و نیروی کار خود دفاع کنند، بنابراین یکی از ظرفیت‌هایی که باید ارتقا پیدا کند، بحث آموزشی در زمینه فعالیت تشکل‌ها است. یکی از رسالت‌های اداره کل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی وزارت‌کار، آموزش به کارگرانی است که به‌نمایندگی از مجموعه خود انتخاب می‌شوند تا آنها بدانند که از چه حقوقی برخوردار هستند و روند فعالیت‌شان چطور باید باشد.

اما متاسفانه این ظرفیت کاملا مغفول مانده است.

البته نقص در خود تشکل‌ها هم هست. این مجموعه‌های صنفی باید بیش از این فعال باشند و برای پیگیری مطالبات کارگران پافشاری بیشتری از خود نشان دهند تا بتوانند از حقوق نیروی کار حفظ و حراست کنند.

▣ مطالبات کارگران اظهرمن‌الشمس است

حسین حبیبی ـ فعال کارگری: طبق ماده ۱۳۱ قانون کار، هر کارگاهی می‌تواند یکی از ۳ تشکل شورای اسلامی کار، انجمن‌های صنفی یا نماینده‌های کارگری را داشته باشد. این اختیار با خود کارگران است که کدام‌یک را برای پیگیری مطالبات خود انتخاب می‌کنند.

اما اینکه مطالبات کارگران چیست، اظهرمن‌الشمس است. مطالبات کارگری به ۳ دسته تقسیم می‌شود. یکی بحث امنیت شغلی و قراردادهای کار است که در آن باید حاکمیت اراده کارگر در نظر گرفته شود. منظور از حاکمیت اراده این است که کارگر در عقد و پایان قرارداد اختیار داشته باشد. اگر کارگری در عقد قرارداد هیچ اراده‌ای از خود نداشته باشد، به‌طبع با مسائل بغرنجی روبه‌رو خواهد شد.

بحث دوم، موضوع دستمزد است. به‌طبع کارگران باید دستمزدی در خور شأن و منزلت خود دریافت کنند. در ماده ۲۳ اعلامیه جهانی حقوق بشر هم به موضوع مزد منصفانه اشاره شده و آن را درآمدی معرفی کرده است که فرد بتواند با آن یک خانواده را اداره کند.

بحث سوم، موضوع تشکل‌یابی است. کارگران باید در بحث اصناف، از حاکمیت اراده برخوردار باشند تا بتوانند اقدام به تاسیس تشکل‌های کارگری بکنند. بنابراین باید گفت در بخش اصناف یا از اساس تشکل کارگری نداریم یا اگر هم داریم آن تشکل‌ها به‌نوعی کارفرمایی به‌شمار می‌روند. به‌عبارت دیگر، کارگران در آن تشکل‌ها نقشی ندارند و اعضا بیشتر از مدیران، سرپرستان و امثال آن هستند و به‌نام کار و به‌کام کارفرما است.

حتی تشکل‌های خود ما که نماینده شورای اسلامی کار هستند، به‌نوعی کارفرمایی شده‌اند. علت هم این است که کارگران امنیت شغلی ندارند، چون حاکمیت اراده در عقد قراردادهای شغلی وجود ندارد، قراردادهای شغلی موقتی است (این قراردادها دارای مدت زمان محدودی هستند و کارگر تا می‌خواهد اقدام به‌تاسیس تشکل کند یا عضو تشکلی شود، مدت قراردادش تمام می‌شود) یا به‌واسطه اینکه تعیین پایان قرارداد به‌عهده کارفرما است، کارگران از تشکیل تشکل‌های کارگری منصرف شده یا عضو هیچ تشکل صنفی یا شورای اسلامی کار و مجمع نمایندگان نمی‌شوند.

▣ نگرانی‌های کارگران

امنیت شغلی مطالبه اصلی کارگران است. تا این مسئله حل نشود و کارگر در کارهایی که ماهیت‌شان مستمر است، قرارداد دائم نداشته باشد، نمی‌توانند در امنیت، مطالبات خود را پیگیری کنند، حتی درباره قراردادهای موقت هم باید تمهیداتی اندیشیده شود که کارگر از حقوق خود محروم نماند و باید برای ساماندهی قراردادها تلاش شود. اگر بخواهیم نگاه منصفانه و انسانی به موضوع کار داشته باشیم باید قراردادها به‌نوعی رقم بخورد که کار تاریخ شروع و پایان مشخصی داشته باشد و ـ جز در مواردی که تخلفی اتفاق می‌افتد ـ کارفرما نتواند به قرارداد خاتمه دهد.

حق هر انسانی است که بگوید می‌خواهم با این شرایط و تا این تاریخ کار کنم، اما تا وقتی این موضوعات در حوزه اختیارات کارفرما است، نه کارگر امنیت شغلی خواهد داشت و نه شرایط دستمزد و تشکل‌یابی‌اش سروسامان می‌گیرد.

▣ سخن پایانی

یکی از بزرگ‌ترین نهادهای مدنی هر کشور تشکل‌های صنفی است. هدف این نهادها پیگیری و نظم‌بخشی به خواسته‌های رفاهی اعضای مشغول در یک حرفه‌ای است. ماهیت فعالیت‌کارگری به‌ویژه کارگران حوزه معدن موجب شده است، اعضا انتظارات مهم‌تر و عمیق‌تری از تشکل‌های صنفی خود داشته باشند.

بومی‌سازی ۵۷۰ میلیون دلاری شرکت‌های معدن و صنایع معدنی

میزان صرفه جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی «شرکت‌های معدن و صنایع معدنی» با راهبری ایمیدرو طی سال ۱۴۰۰ به بیش از ۵۷۰ میلیون دلار رسید.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، طبق گزارش دفتر بومی‌سازی و ساخت داخل ایمیدرو به مناسبت روز صنعت و معدن، در راستای هدفگذاری صرفه جویی ارزی از محل بومی‌سازی و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخل کشور، شرکت‌های فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و ملی صنایع مس ایران به ترتیب بیشترین میزان صرفه جویی ارزی در سال ۱۴۰۰ را به نام خود ثبت کردند.

بر این اساس شرکت‌های فولاد مبارکه (۲۳۱.۳ میلیون دلار)، فولاد خوزستان (۱۲۰.۲ میلیون دلار)، ملی مس (۷۸ میلیون دلار) و گل گهر (۵۱.۶ میلیون دلار) در جایگاه اول تا چهارم بومی‌سازی قرار گرفتند.

همچنین شرکت‌های ملی فولاد ایران (۲۱ میلیون دلار)، فولاد خراسان(۲۰ میلیون دلار)، چادرملو (۱۶.۵ میلیون دلار)، گهر زمین(۷.۸ میلیون دلار)، سرمایه‌گذاری پارسیان (۶.۷ میلیون دلار)، میدکو (۵.۲ میلیون دلار)، آلومینای ایران (۴.۲ میلیون دلار)، آلومینیوم جنوب (۲.۷ میلیون دلار) از جمله شرکت‌های فعال در صنایع فولاد و آلومینیوم به شمار می‌روند که در رتبه‌های بعدی لیست صرفه جویی ارزی قرار دارند.

همچنین منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس (۱.۷ میلیون دلار)، شرکت آلومینیوم المهدی (۱.۳ میلیون دلار)، مجتمع سنگان (۸۹۸ هزار دلار)، فولاد هرمزگان (۶۲۶ هزار دلار) و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (۵۰۰هزار دلار) صرفه جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی در مدت یاد شده را محقق کردند.

یادداشت

تشکل های کارگری مستقل شوند

بهرام حسنی‌نژاد
فعال کارگری

هر جایی که تشکل کارگری فعال و منسجمی وجود دارد، حاصل همت، تلاش و پایداری کارگران در مقابل تمام عناصر مزاحم و مخالف است. به‌طورکلی می‌توان گفت؛ تشکل‌های کارگری مستقل به‌ندرت وجود دارد و گاهی فعالان تشکل‌ها را آنقدر با مشکلات گوناگون مواجه می‌شوند که در عمل فعالیت تشکل‌ها بی‌اثر می‌شود. این نکته‌ای بود که به‌عنوان مقدمه باید به آن اشاره می‌کردم، اما در ادامه باید بگویم در فصل ششم قانون کار (مواد ۱۳۰ تا ۱۳۸) به کارگران و کارفرمایان حق داده است که برای حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی و بهبود وضع اقتصادی خود مبادرت به تشکیل سازمان‌های صنفی کنند، اما این فصل به‌طورکامل مهجور مانده و کارگران به‌راحتی نمی‌توانند تشکلی ایجاد کنند. براساس تجربه هربار که ما اقدام کردیم با کارشکنی ادارات کار محل روبه‌رو شدیم و به‌هر شکل ممکن جلوی فعالیت آنها گرفته می‌شود و مانع‌تراشی می‌کنند یا اعضای موسس و فعالان کارگری را که پا پیش گذاشته‌اند تا طبق قانون تشکلی مستقل راه بیندازند، به‌شکلی از صحنه فعالیت حذف کرده‌اند.

در سیستم کارفرمایی موجود، اجازه تشکیل تشکل‌های صنفی حتی به‌صورت قانونی داده نمی‌شود و کسانی که می‌خواهند برای تاسیس آن اقدام کنند، مرتب با دردسر مواجه می‌شوند.

درباره تشکل‌های بالادستی هم باید گفت گاهی برخی از این نهادها قانونی نیستند، زیرا برای تشکیل آنها روال و مراحل قانونی طی نشده است.

به‌عبارت دیگر دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌هایی که برای تشکیل برخی تشکل‌ها، کانون‌های صنفی یا کانون مرکزی شورای اسلامی کار یا نمایندگان و مانند آن وجود دارد، درباره برخی از این نهادها اصلا طی نشده است. دیگر اینکه برخی از این تشکل‌ها یا به‌طورکامل سیاسی شده‌اند یا ردپای کارفرمایی در آنها دیده می‌شود و بیشتر فعالیت آنها در راستای توجیه اقدامات کارفرمایی است.

در حالی که تشکل صنفی نباید سیاسی باشد، این نهادها تنها باید کارهای صنفی انجام دهند و پیگیر حل مسائل و مشکلات کارگران باشند، اما این تشکل‌ها به این اصل پایبند نیستند.

اگر به جلسات آنها نگاه کنیم مشاهده می‌شود که در برخی موارد کارگران به این تشکل‌ها به‌عنوان راهی برای احقاق حق و حقوق خود یا حداقل جایی برای صحبت کردن و مشورت گرفتن، نگاه نمی‌کند. کار این تشکل‌ها تنها توجیه کردن سیاست‌های بالادستی در زمینه کارگری است و بنابراین روزبه‌روز بین کارگران منزوی‌تر می‌شوند و دیگر مقبولیت چندانی بین آنها ندارند.

درباره وزارت کار هم باز بنا به تجربه شخصی می‌گویم که در مراجعات متعددی به آنجا با آدم‌های خوبی روبه‌رو شده‌ایم که راهنمایی و کمک کرده‌اند و مشورت داده‌اند،اما باز هم حتی در کارگاه‌های بزرگ هم نمی‌بینیم که قوانین حداقلی ما رعایت شود. گاهی از حداقل حقوق بگیرید تا امتیازات، نحوه اجرای قانون و حتی نحوه تصمیم‌گیری در هیات‌های حل‌اختلاف به مسیری رفته که به‌نفع کارگران نباشد. البته نباید پتک را برداریم و همه تشکل‌ها را تخریب کنیم. همیشه شرایط به این نحو نبوده و بعضی از دوره‌ها اوج و فرودهایی داشته است. در دوره‌های اوج افراد و شخصیت‌هایی کار را به‌دست گرفته‌اند که توانایی بیشتری داشته‌اند و مسائل کارگران را پیگیری می‌کردند، اما در مجموع باید بگوییم که کارگران برای دفاع از حقوق خود راهی جز تشکیل نهادهای صنفی مستقل و غیرسیاسی کارگری ندارند تا مطالبات خود را پیگیری کنند. از نظر قانونی ما ۳ نهاد کارگری داریم؛ شورای اسلامی کار، انجمن صنفی و نماینده کارگران. شورای‌های اسلامی کار از ابتدا ماهیت صنفی نداشتند و در حال حاضر هم فعالیت‌شان بسیار کمرنگ شده است. کارگران باید در محیط کار خود از طریق قانونی به تشکیل انجمن‌های صنفی اقدام کنند و این نهادها را تشکیل بدهند و به این ترتیب بتوانند مطالبات خود از کارفرمایان را پیگیری کنند. این نهادها چون از ابتدا مسیری قانونمند و صحیح را طی می‌کنند، می‌توانند در شرایط موجود بهترین گزینه برای ایجاد تشکل‌های کارگری باشند و از این طریق کارگران حقوق خود را مطالبه کنند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ یکشنبه
۵ تیر ۱۴۰۱
۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۲۶ ژوئن ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۶۶

لزوم اصلاح قوانین واگذاری معادن

معـاون معادن و فـراوری مـواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، از لزوم بازنگری و اصلاح قوانین مرتبط با واگذاری معادن خبر داد.

به گزارش بازار، رضا محتشـمی پور با اشاره به واگذاری برخی از معادن به افراد فاقد صلاحیت گفت: در قانون باید بـرای بحث صلاحیت ها، شـاخص‌های سـختگیرانه تری اعمال کنیم و بودجه‌های دولتی بخش اکتشـاف بدرستی تخصیص و تامین شـود تا فعالیت اکتشافات دولتی توسعه یابـد. وی افزود: در بعضی از مناطق مـا بطور مثال معدن خاک رس یا شن و ماسه وجود داشته که در زیر آنها ذخایر بسـیار ارزشـمند فلزی هم بوده، اما آن منطقه به کسـی واگذار شـده که اساسـا توان اکتشـاف در عمق را نداشته و بدون ارزیابی صحیح صلاحیت، معدن واگذار شده است.

محتشـمی پور اضافه کرد: علـت اینکه در برخی دوره‌ها واگـذاری معادن به افراد صلاحیتدار انجام نشـده به دلیل سـهل گیری قانون اسـت، در قانون معـادن و آیین نامه آن افـراد با کمتریـن صلاحیت حرفـه‌ای می‌توانند پروانه بهره‌برداری یا اکتشاف دریافت کنند.

وی گفت: در گذشـته بسـیاری از معادن ما توسط افراد غیر حرفه‌ای و به‌صورت اتفاقی کشف می‌شد و شاید دلیل سـهل گیری قانـون نیز همین موضوع بـوده، اما امروزه با توجه به رشـد فناوری، دیگر نیاز نیسـت معادن به‌صورت اتفاقی شناسایی شوند و ما امروزه نقشه‌های معدنی را داریم و اولویت‌ها مشـخص اسـت، پس باید اصلاحاتی جدی در قوانین ایجاد کنیم. محتشمی پور افزود: در قانون باید برای بحث صلاحیت ها، شـاخص‌های سـختگیرانه تری اعمال کنیم و بودجه‌های دولتی بخش اکتشاف بدرستی تخصیص و تامین شود تا فعالیت اکتشافات دولتی توسعه یابد.

روی خط خبر

اعلام اسامی واحدهای مجاز برای صادرات محصولات فولادی

مدیـرکل دفتـر صنایع معدنـی وزارت صنعت، معـدن و تجـارت لیسـت اصلاحیه سـاماندهی صـادرات محصولات فـولادی (مقاطع فولادی) را در سـال ۱۴۰۱ منتشر کرده که براساس آن ۱۲۳ واحد مجـاز برای صادرات مقاطـع طویل معرفی شده‌اند.

سیف‌الله امیری در نامه خود خطاب به مدیرکل دفتر مقـررات صـادرات و واردات (نرگس باقری زمزدی) لیسـت اصلاحیـه سـاماندهی صادرات محصـولات فـولادی (مقاطع فولادی) در سـال ۱۴۰۱ را ابلاغ و اعلام کرده اسـت که براساس آن ۱۲۳ واحد مجاز به صادرات شناخته شده‌اند.

در متن این ابلاغیه آمده است:

«پیرو نامـه ۶۰/۵۸۱۹۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۸ با موضوع صادرات واحدهای تولیدکننده محصولات فـولادی (مقاطـع طویل) بـه آگاهی می‌رسـاند فهرسـت بازنگری شـده، جایگزین لیسـت قبلی می‌شود و واحدهای مذکور تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ جهـت صادرات نیازی بهتایید دفتر صنایع معدنی در سـامانه فرامـزی گمرک جمهورس اسـلامی ندارند. لطفا دستور فرماید در این زمینه اقدام لازم صورت پذیرد.»

افزایش ۴۱ درصدی تولید کنسانتره زغال سنگ

تولید کنسـانتره زغال سـنگ ایمیـدرو طی ۲ ماهه نخست امسـال، ۴۱ درصد افزایش یافت. به گزارش ایمیدرو، ۲ شـرکت زیر مجموعه ایمیدرو طی ماه‌های فروردین و اردیبهشـت، ۱۱۸ هزار و ۹۷۱ تن کنسـانتره زغال سـنگ تولید کرد، این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۸۴ هزار و ۱۱۶ تن بود. از این میزان، شـرکت‌های «زغال سـنگ طبـس»، ۱۰۵ هـزار و ۲۹۵ تن و «زغال سـنگ البرز مرکزی»، ۱۳ هـزار و ۶۷۶ تن تولید کردند. شـرکت‌های زیرمجموعـه ایمیدرو طـی ۲ ماهه نخسـت ۱۴۰۱ حدود یک میلیون و ۸۱۵ هزار و ۳۳۸ تن کانسنگ زغال سنگ استخراج کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۲۳۰ هزار و ۴۱۸ تن)، ۶۸۸ درصد رشد نشان می‌دهد.

از این میزان، «مجتمع زغال سنگ طبس» یک میلیـون و ۵۱۶ هزار و ۱۱۶ تن، «شـرکت زغال سـنگ طبس» ۲۸۱ هزار و ۲۳۴ تن و «شـرکت زغال سـنگ البرز مرکزی» ۱۷ هـزار و ۹۸۸ تن اسـتخراج کردنـد. میزان ارسـال کنسـانتره به شـرکت‌های داخلی طی ۲ ماهه امسـال نیز با ۷ درصـد افزایش، از ۱۰۶ هـزار و ۷۱۸ تن به ۱۱۴ هزار و ۶۸۷ تن افزایش یافت.

آخرین مصوبه کارگروه بازار برای فولاد و سیمان

کارگروه بازار جدیدترین مصوبات خود برای دو صنعت فولاد و سیمان را ارائه کرد.

بـه گزارش فولادبان، براسـاس نامه ارائه شـده توسـط دبیرخانه مدیریت بـازار کالاهای پایه در تاریخ ۳۱ خـرداد ماه، آخرین مصوبات برای فولاد و سیمان اعلام شد.

مطابق این نامه و بررسـی‌های انجام شده برای رفع موانـع واردات ورق‌های فولادی در سـازمان ملی اسـتاندار، مقرر شـد شـرکت فولاد مبارکه اصفهان نسـبت به واردات ورق‌های فولادی برای عرضه تلفیقی اقدام کند.

بـا توجه به بند ۱۱ این نامه، خریداران شـمش فولادی در بورس کالا تا پایان مرداد ماه امسال به فروشـندگان میلگرد در بورس کالا محدود و مقرر شـده صرفا واحدهایی که اقدام به فروش میلگرد خود در بورس کالا می‌کنند، مجاز به خرید شمش تا سـقف ۱/۱ برابر میلگرد فـروش رفته در عرضه قبلی باشند.

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت:

کاهش نرخ سیمان ادامه دارد

گروه معدن

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت بـا اشـاره بـه کاهـش نرخ سـیمان گفـت: با توجـه به تمهیـدات انجام شـده بـرای تامین بـرق کارخانجـات و تنظیـم بـازار کاهش نرخ سـیمان در هفته‌هـای آینده نیـز ادامه خواهد داشت.

به گـزارش فارس، سـیف الله امیـری گفت: تمهیداتی اندیشـیده شـده تا برق کارخانجات سـیمان به طـور کامل از ۱۲ شـب تا ۸ وصل باشـد تا این کارخانجات در این سـاعات تولید داشته باشـند و همچنین در بقیه روز بر اساس درصدهای تولید می‌کنند.

مدیرکل دفتر صنایـع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به افزایش نرخ سیمان اظهارکرد: متاسـفانه به محض اینکه شـایعاتی در بـازار در مورد قطع برق و یا سـایر مسـائل مطرح می‌شـود یـک عده دلال کـه در کمین برای سـوء استفاده از شرایط نشسته‌اند با خرید بیشـتر و انبـار کـردن محصـولات قیمت‌ها را افزایـش می‌دهند، اما این افراد مطمئن باشـند که براساس تمهیدات اندیشده شده برای تنظیم بازار سیمان قطعا متضرر خواهند شد.

وی اظهارکرد: براسـاس تمهیدات اندیشـیده شده برای کنترل بازار سیمان خریدران سیمان باید از قبل خرید داشته باشند.

به عنوان مثـال اگر یک تعاونـی دارای هزار عضـو اسـت و بطور متوسـط ۳۰۰ عضو آن در طول سـال خرید سـیمان انجـام می‌دهند، در صورتـی که قیمت‌هـا افزایش یابـد آن تعاونی نمی‌تواند هزار عضو خود را وادار به خرید کند تا از شـرایط سوء استفاده کنند، زیرا به آنها اجازه خرید نمی‌دهیم.

امیـری بـا اشـاره به کاهـش نرخ سـیمان اظهارکرد: از آنجا که در هفته گذشـته تعدادی از معاملات سیمان در بورس کالا ابطال شد لذا کاهش نرخ سـیمان به رقم مورد نظر اسـت ما نرسیده است اما به دنبال عرضه اخیر سیمان در بورس نرخ سیمان کاهش یافته و در عرضه‌های بعدی هم حتما نرخ سیمان کاهش می‌یابد.

وی با تاکید بر اینکه شـرکت‌های تولیدکننده سـیمان که در بورس کالا عرضه نداشته باشند، اجازه صـادرات نخواهند داشـت، گفت: برق به کارخانجاتی داده می‌شـود کـه عرضه مداوم در بورس داشته باشند.

صادرات سـیمان کم است، اما یک مقدار آن را محدودتـر می‌کنیم، اما صادرات کلینکر ادامه دارد.

امیـری اظهارکـرد: موضوع تامیـن برق همه شـرکت‌های فولادی، سـیمانی را درگیر کرده اسـت اما باید تامین آن به گونه‌ای انجام شود تا مشکلی در بخش تولید ایجاد نشود.

وی افـزود: متاسـفانه دلال‌هـا در بازارهـای مختلف از جمله فولاد، آهن، سـیمان و... وجود دارد و با حمله به بازارهای مختلف آن را متشنج می‌کنند که امیدواریم سـازمان حمایت و سایر سـازمان‌ها نظارتی با آنهـا برخورد کنند، ضمن اینکه پیدا کردن این افراد کار سـختی نیست و از خریدهای انجام شـده در بورس کالا می‌توان آنها را یافت.

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت گفـت: درحال‌حاضر ۴ میلیون تن سـیمان در بـازار و انبارها موجود اسـت، بنابراین نباید نرخ سیمان گران شـود، ضمن اینکه هر هفته بطور متوسـط حدود یـک میلیـون و ۲۰۰ هزار تن سیمان در بورس کالا عرضه می‌شود.

▣ خریـد دوبـاره سـیمان مشـروط به فروش ۷۰ درصد خرید قبلی

امیری اظهارکرد: برای خرید سیمان از بورس کالا خریـدار باید ۷۰ درصد سـیمان خریداری شـده را فروخته باشد و فاکتور آن را در سامانه جامع تجارت بارگذاری کند.

یعنی اگر فردی ۵۰۰ هزار تن در هفته جاری سـیمان خریداری کـرده در صورتـی در هفته آینـده می‌توانـد از بورس کالا سـیمان خریدار کند که ۳۵۰ هزار تن از ۵۰۰ هزار تن سـیمان خریـداری شـده را به فروش رسـانده باشـد و فاکتور آن نیز در سامانه جامع تجارت بارگزاری شـده باشـد و در غیر این صورت امکان خرید مجدد سیمان را نخواهد داشت.

وی افـزود: قیمت‌ها در فاکتور نیز مشـخص است و سوء استفاده‌کنندگان مطمئن باشند که نمی‌توانند سود ببرند.

امیری در پاسـخ به این سوال که برای تنظیم بازار سـیمان آیا ستاد تنظیم بازار برای صادرات سـیمان محدودیتی را اعمال کرده است، گفت: اجازه صادرات به کسانی داده می‌شود.

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت در پاسـخ به سـوالی که آیا سـتاد تنظیم بازار برای صـادرات سـیمان محدودیتـی را اعمال کرده اسـت، گفت: با توجه به کمبود برق اجازه صادرات سیمان به شرکت‌هایی داده می‌شود که در بورس عرضه داشته باشند، لذا اگر در بورس خریدار نداشته باشند می‌توانند صادرات داشته باشـند. استان‌های شرق کشـور به اندازه کافی در بـورس عرضـه می‌کنند و خریـدار چندانی نیز ندارنـد، بنابراین می‌توانند صادرات داشـته باشند.

وی افـزود: اما شـرکت‌های سـیمانی اطراف تهران و تهران از آنجا که نیاز بازار به تولیداتشان زیاد است بهتر است در بازار داخلی عرضه کنند و صادر نکنند ضمن اینکه نرخ فروش صادراتی و فروش داخلی نیز برای آنها درحال‌حاضر یکسان است.

امیری در پاسـخ به این سوال که نرخ سیمان نسبت به هفته گذشته چقدر کاهش یافته است، گفت: بطور دقیق نمی‌توانم رقمی را اعلام کنم. البته به رقم مورد نظر ما نرسیده است.

وی افزود: هر کسیه سیمان با توجه به شرایط و تقاضـا بیـن ۲۵ تا ۳۰ هزار تومـان در بورس کالا عرضه می‌شـود، بنابرایـن با در نظر گرفتن بـا در نظر گرفتن هزینه حمـل و ارزش افزوده و سـود بطور معمول حداکثر نرخ سـیمان باید بـه نرخ حـدود ۳۷ تا ۴۵ هزار تومان به‌دسـت مصرف‌کننده برسد.

امیـری گفت: در شـرایط فعلی نیـز با وجود کمبود برق و قرار داشتن در فصل ساخت‌وساز، حداکثر نرخ هر کیسه سیمان برای مصرف‌کننده باید ۴۵ هزار تومان باشد.

وی بیان کرد: کسـانی که پروانه ساخت‌وساز دارنـد می‌تواند به راحتی و با برخورداری از یک کد بورسی نسبت به خرید سیمان از بورس کالا اقدام کند و نیازی نیست که سیمان را از بازار و یا دلالان خریداری کند.

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت اظهارکرد: با توجه به قول وزیر نیرو برای تامین بـرق کارخانجات سـیمان انشـاءالله با کاهش تولید مواجه نخواهیم بود و قیمت‌ها نیز افزایش نمی‌یابد.

امیری بیان کرد: در هفته گذشـته با توجه به شایعات قطع برق نرخ هر کیلو سیمان به ۸هزار تومان افزایش یافت، بطوری که هر کیسـه ۵۰ کیلویی سـیمان به نرخ ۴۱ تـا ۴۳ هزار تومان عرضه شد و هر ۵۰ کیلو سیمان فله‌ای نیز بین ۴۰ تا ۴۲ هزار تومان عرضه شد.

وی افزود: بدون اسـتثنا هر هفته یکشـنبه‌ها عرضه سـیمان خواهیم داشـت، ضمن اینکه با اعمال برخی ابزارهای کنترلی یعنی لزوم فروش ۷۰ درصـد خرید قبلی بـازار را کنترل خواهیم کرد.

امیـری بیان کرد: با توجه به نرخ فعلی عرضه سیمان در بورس کالا و گرانی کاذب ایجاد شده و بـا در نظر گرفتن ۱۰ درصـد ارزش افزوده و ۱۲ درصـد هزینه حمل‌ونقـل و ۱۷ درصد نرخ سود سـود نرخ فعلی هر کیسه سیمان در بازار بـرای مصرف‌کننده باید حداکثر ۵۱ هزار تومان باشد که البته همانطور که اشاره شد با توجه به شرایط به وجود آمده این نرخ کاذب خواهد بود و در هفته‌هـای آینده با توجه به افزایش عرضه قطعا نرخ سیمان کاهش می‌یابد و امیدواریم که نرخ مصرف‌کننده سیمان در هفته آینده به ۴۵ هزار تومان برسد.

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت اظهارکـرد: حـدود ۸ میلیـون تـن کلینکر در انبارهای شـرکت‌ها وجود دارد و حتی اگر برق نیز به اندازه کافی تامین نشـود، این ۸ میلیون تـن را که نیاز به برق زیادی ندارد، به سـیمان تبدیـل می‌کنیـم و در بـازار عرضـه خواهیم کرد.

مدیـرکل دفتر صنایع معدنـی وزارت صمت اظهارکرد: هفته گذشـته یک سـری معاملات خرید سـیمان به علت تقاضای کاذب و افزایش نامتعارف قیمت‌ها باطل شد.

وی افـزود: با توجـه به قول وزیـر نیرو برای تامیـن بـرق کارخانجات سـیمان انشـاءالله با کاهش تولید مواجه نخواهیم بود و قیمت‌ها نیز افزایش نمی‌یابد.

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.Gostaresh.news

خریداران گاز، مشتری زغال‌سنگ شدند

گروه معدن

بزرگترین خریداران گاز روسیه در اروپا، دنبال سوخت‌های دیگری هستند و ممکن است برای جبران عرضه کمتر از سوی مسکو، زغال سنگ بیشتری بسوزانند.

به گزارش ایسنا، آلمان، ایتالیا، اتریش و هلند همگی اعلام کرده‌اند برای کمک به عبور از بحران کمبود انرژی که باعث شده است قیمتهای گاز افزایش سرسام‌آوری پیدا کند و به چالش سیاستگذاران در مبارزه با تورم، افزوده است، از نیروگاه‌های زغال سوز استفاده خواهند کرد.

دولت هلند اعلام کرد سقف تولید نیروگاه‌های زغال سوز را حذف و نخستین فاز پلان بحران انرژی را فعال خواهد کرد.

دانمارک هم نخستین مرحله از پلان گاز اضطراری را به دلیل ابهام درباره روند واردات گاز از روسیه، آغاز کرد.

ایتالیا پس از این که شرکت نفتی انی اعلام کرد گازپروم تنها بخشی از گاز درخواستی این شرکت را تحویل خواهد داد، در یک قدمی اعلام وضعیت فوق العاده انرژی قرار گرفت.

آلمان که گاز کمتری از روسیه دریافت می‌کند، جدیدترین پلان برای تقویت ذخیره‌سازی گاز را اعلام کرد و همچنین اعلام کرد ممکن است نیروگاه‌های زغال سوز که قرار بود بازنشسته شوند را دوباره راه‌اندازی کند.

رابرت هابک، وزیر اقتصاد آلمان و یکی از اعضای حزب سبز که خواستار حذف سریع‌تر استفاده از زغال سنگ بود، گفت: این اقدام ناراحت‌کننده است اما برای کاهش مصرف گاز در این وضعیت، یک ضرورت محض است. اگر این کار را انجام ندهیم، با این ریسک روبه‌رو می‌شویم که تاسیسات ذخیره‌سازی گاز تا پایان سال و در فصل زمستان، به طور کامل پر نشوند.

روسیه انتقادهای قبلی خود را تکرار و تاکید کرد خود اروپا مقصر این وضعیت است. غرب روسیه را در واکنش به حمله نظامی به اوکراین، هدف تحریم قرار داده است.

قیمت گاز ماه آتی هلند که نرخ پایه بازار اروپاست، حدود ۱۲۴ یورو (۱۳۰ دلار) به ازای هر مگاوات ساعت معامله شد که از رکورد ۳۳۵ یورو ثبت شده در سال میلادی جاری، کمتر بود اما بیش از ۳۰۰ درصد افزایش بر مبنای سالانه نشان می‌دهد. مارکوس کربر، مدیرعامل شرکت RWE که بزرگترین تولیدکننده نیرو در آلمان است، گفت: ممکن است سه تا پنج سال طول بکشد تا نرخ برق به سطح پایین‌تری افت کند.

جریان گاز روسیه به آلمان از طریق خط لوله نورد استریم ۱ که مسیر اصلی تامین گاز بزرگترین اقتصاد اروپاست، حدود ۴۰ درصد بود با این حال نسبت به چندی پیش، بالاتر بود.

اوکراین اعلام کرد خطوط لوله این کشور ممکن است به پر کردن خلا عرضه از طریق نورد استریم ۱ کمک کنند. مسکو پیش از این اعلام کرده بود نمی‌تواند گاز بیشتری از طریق خط لوله اوکراین ارسال کند. انی ایتالیا و یونی‌پر آلمان در میان شرکت‌های اروپایی هستند که اعلام کردند حجم گاز کمتر از میزان قرارداد از روسیه دریافت می‌کنند. مخازن گاز اروپا پر می‌شوند اما ذخیره‌سازی گاز با نرخ آهسته‌تری صورت می‌گیرد. سطح این ذخایر به حدود ۵۴ درصد رسید در حالی که اروپا پر شدن این ذخایر به میزان ۸۰ درصد تا اکتبر و ۹۰ درصد تا نوامبر، هدف‌گذاری کرده است.

وزارت اقتصاد آلمان اعلام کرد در صورت سقوط تامین گاز به سطوح نگران کننده، برگرداندن نیروگاه‌های زغال سوز به چرخه فعالیت، می‌تواند حداکثر ۱۰ گیگاوات ظرفیت اضافه کند.

علاوه بر بازگشت به زغال سنگ، تدابیر آلمان شامل یک سیستم فروش برای تشویق صنعت برای مصرف گاز کمتر و کمک مالی به اپراتور بازار گاز آلمان از طریق وام دهنده دولتی کی اف دبلیو برای پر کردن سریعتر مخازن ذخیره‌سازی گاز است. شرکت RWE اعلام کرد ممکن است فعالیت سه نیروگاه ۳۰۰ مگاواتی که با زغال سنگ قهوه‌ای فعالیت می‌کنند را در صورت لزوم طولانی کند. دولت اتریش به شرکت نیروی وربوند اجازه داد در صورت محدود شدن عرضه گاز از سوی روسیه، یک نیروگاه گازسوز ذخیره را تبدیل کند تا بتواند با استفاده از زغال سنگ، برق تولید کند. شرکت OMV اتریش اعلام کرد برای دومین روز، قرار است نصف میزان معمول گاز را دریافت کند.

هلند سقف تولید نیروگاه‌های زغال سوز را حذف کرد تا در صورت قطع عرضه گاز از سوی گازپروم به اروپا، گاز داشته باشد. راب یتن، وزیر انرژی هلند اظهار کرد: دولت فاز هشدار اولیه از پلان بحران انرژی سه مرحله‌ای را فعال کرده است. شرکت دولتی گازپروم با اشاره با تاخیر در بازگشت تجهیزاتی که قرار بود توسط شرکت زیمنس انرژی در کانادا سرویس شوند، هفته گذشته ظرفیت ارسال گاز در خط لوله نورد استریم ۱ را کاهش داد. دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین گفت: ما گاز داریم و آماده تحویل دادن هستیم اما اروپا باید تجهیزاتی که تحت تعهدات آنها قرا بود تعمیر شوند، را برگردانند. مقامات آلمان و ایتالیا می‌گویند روسیه از این موضوع به عنوان بهانه‌ای برای کاهش عرضه گاز استفاده می‌کند.

ایتالیا اعلام کرده است اگر روسیه همچنان عرضه گاز را محدود نگه دارد، ممکن است این کشور وضعیت اضطراری مربوط به گاز را اعلام کند. بر اساس گزارش رویترز، این اقدام تدابیری را برای کاهش مصرف به جریان خواهد انداخت که شامل سهمیه‌بندی گاز برای کاربران صنعتی منتخب، افزایش تولید در نیروگاه‌های زغال سنگ و درخواست برای واردات گاز از صادرکنندگان دیگر تحت قراردادهای فعلی است.

روی خط خبر

تلاش برزیل برای حذف سدهای باطله

شرکت معدنی واله برزیل قصد دارد در امسال میلادی ۴۰۰ میلیون دلار برای حذف سدهای باطله خود هزینه کند و هدف آن حذف ۱۲ سازه از ۳۰ سد فعلی آن تا پایان سال است. به گزارش فولاد ایران، این شرکت تاکنون در برنامه حذف این سدها، که از چهار سال پیش آغاز شده، ۸۵۷ میلیون دلار هزینه کرده و تا سال ۲۰۳۵ نیز برآورد شده این رقم به ۴ میلیارد دلار برسد. این برنامه در راستای تلاش‌های واله برای از بین بردن سدهای باطله معادن است که می‌توانند فاجعه‌هایی مانند معادن برومادینیو و ماریانا در میناس گرایس برزیل ایجاد کنند.سدهای باطله سازه هایی هستند که حاوی زباله‌های معدنی هستند و سال ۲۰۱۹ اختلال در عملکرد و شکست یکی از آنها موجب یک فاجعه معدنی و کشته شدن ۲۷۰ نفر شد.

افزایش تولید داخلی سنگ آهن چین

در ماه گذشته میلادی چین ۹۷.۸۱ میلیون تن سنگ آهن تولید کرد که رشد ماهانه ۱۴ درصدی داشته نسبت به ماه می‌سال قبل نیز ۵.۶ درصد بالا رفت. برداشته شدن موقت محدودیت‌های کرونایی در برخی شهرهای بزرگ از جمله شانگهای تولید فولاد را در این ماه ۴.۱ درصد بالا برده ۹۶.۶۱ میلیون تن کرد. از این رو تقاضای سنگ آهن بهبود یافت. به گزارش فولاد ایران، از طرفی چین به دنبال کاهش وابستگی به واردات سنگ آهن است از این رو تولید داخلی آن بالا رفته است. البته قابل ذکر است سنگ آهن تولید داخلی چین کیفیت پایینی دارد و قبل از استفاده در کوره‌های بلند نیاز به بهینه‌سازی دارد.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره

۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت

۳- ارائه کارت های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی

۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

نماینده انحصاری ساجد سوئیس در کشور جمهوری اسلامی ایران

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

روزگار معدن

استان‌ها

۶ یکشنبه
۵ تیر ۱۴۰۱
۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۲۶ ژوئن ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۶۶

خبر

۴۷ معدن حاجی‌آباد به نیروهای متخصص نیاز دارند

فرماندار شهرستان حاجی‌آباد گفت: شهرستان در زمینه کشاورزی و معدن دارای ظرفیت و ظرفیت خوبی است که باید آموزش متناسب با این ظرفیت‌ها داشته باشیم هم اکنون ۴۷ معدن در شهرستان وجود دارد که نیاز به نیروهای متخصص دارند.

به گزارش تسنیم، علی خرم نسب در نشست با مدیرکل کمیته امداد استان هرمزگان، نهاد مقدس کمیته امداد را یادگار حضرت امام راحل (ره) جهت رفع محرومیت دانست و گفت: آموزش، اشتغال و مسکن برنامه‌های راهبردی و مهمی هستند که از سوی کمیته امداد دنبال می‌شود.

وی تصریح کرد: در حوزه ساخت مسکن محرومین اقدامات خوبی در بخش احمدی و مرکزی در حال انجام است، آنچه که در بحث آموزش انتظار است این است که آموزش باید بنیادین و از مقاطع ابتدایی پیگیری و هدایت شود.

خرم نسب ادامه داد: شهرستان در زمینه کشاورزی و معدن دارای ظرفیت و ظرفیت خوبی است که باید آموزش متناسب با این ظرفیت‌ها باشد، ۴۷ معدن در شهرستان وجود دارد که نیاز به نیروهای متخصص دارند.

وی با اشاره به شرایط آب و هوایی شهرستان اذعان کرد: کشت‌های گلخانه‌ای در شهرستان از کیفیت و کمیت خوبی برخوردار هستند.

وی در خصوص برنامه‌های اشتغالزایی کمیته امداد پیشنهاد داد: با ایجاد اشتغال و تولید محصول باید فروشگاه‌های عرضه و فروش محصولات نیز در سطح استان جهت حمایت از تولیدات خرد و خانگی راه‌اندازی شود.

فرماندار حاجی‌آباد گفت: روستاهای شهرستان از ظرفیت‌های خوبی در صنایع دستی و محصولات دامی برخوردار هستند اما باید با راه‌اندازی مراکز خرید حمایت شوند.

جلیل تراهی، مدیرکل کمیته امداد امام خمینی استان هرمزگان هم در این جلسه با اشاره به مهم‌ترین دغدغه مجموعه کمیته امداد و نهادهای حاکمیتی مبنی بر توانمندسازی خانواده‌های تحت حمایت گفت: برای رفع این دغدغه دو اولویت آموزش و ایجاد اشتغال در دستور کار قرار دارد.

مدیرکل کمیته امداد استان تصریح کرد: در راستای ارتقای سطح دانش و آگاهی خانواده‌های تحت حمایت، کمیته امداد در زمینه شناسایی دانش آموزان مستعد و هدایت آنها به سمت دانشگاه از سال گذشته اقداماتی را شروع کرده است.

تراهی با اشاره به نامگذاری شعار سال به نام سال تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین از سوی مقام معظم رهبری خیر داد: بنا داریم با همراهی دستگاه‌های اجرایی تعداد ۹۷۰ فرصت شغلی را در شهرستان با اعتبار ۴۱ میلیارد تومان در شهرستان ایجاد کنیم که در این راستا فرصت و ظرفیت‌های شهرستان شناسایی شده‌اند.

وی همچنین از اجرای پروژه‌های پنل خورشیدی گفت و خاطرنشان کرد: اجرای این طرح فرصت بسیار مناسبی است چرا که هم تولید انرژی و کاهش قطعی‌های برق بر اثر افت ولتاژ صورت می‌گیرد و هم منبع درآمدی برای مددجویان خواهد بود.

مدیرکل کمیته امداد برای اجرای پروژه‌های مرتبط با انرژی‌های نو از جمله پنل خورشیدی به صورت مزرعه در شهرستان حاجی‌آباد توسط مددجویان و حمایت از آنها اعلام آمادگی کرد.

وی با اشاره به نقش دهیاران، شوراهای اسلامی و معتمدین در ایجاد اشتغال و ظرفیت‌های روستاهای شهرستان گفت: کسب و کارهای مناسب با ظرفیت شهرستان از جمله گلیم و فرش به صورت تضمینی از مددجویان خریداری می‌شود.

مقابله با خام فروشی نیازمند نگاه ویژه دولت

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

براساس آمارهای رسمی سالانه پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود که بیشتر این مواد خام فروشی می‌شود و کارشناسان معتقدند که حذف این گروه اقتصادی در استان نگاه ویژه را می‌طلبد. به گزارش ایرنا، ۶۸ ماده معدنی در کشور شناسایی شده است که ۲۸ مورد آن در خراسان شمالی نیز یافت می‌شود؛ استانی که با توجه به گستره و جمعیت کمتر آن در مقایسه با سایر استان‌های کشور باید از نظر درصد بهره‌مندی از مواد معدنی در جایگاه بالایی قرار داشته باشد.

با وجود این منابع زیرزمینی سالانه فقط پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود و از ۲۵۰ معدن ثبت شده، کمتر از نیمی از آنها فعال و مابقی غیرفعال است.

کارشناسان اقتصادی خراسان شمالی نیز معتقدند که سرمایه‌گذاری بخش خصوصی راه نجات معادن خفته و حذف دلالان و واسطه گران است و لازمه آن را هم ارائه تسهیلات و همکاری بانک‌های استان عنوان می‌کنند.

اما بهره‌مندی از این ظرفیت نیازمند ورود جدی دولت است؛ اینک این وظیفه مهم و اساسی بر عهده دولت سیزدهم بوده تا با ورود و جذب سرمایه‌گذار بتواند اشتغال و معیشت مردم استان محروم خراسان شمالی را متحول کند.

▣ چوب حراج به منابع زیرزمینی

خام فروشی معادن موضوعی است که این روزها در میان صنعتگران و اقتصاددانان خراسان شمالی به وفور شنیده می‌شود و این حراج منابع زمینی اگرچه در این استان امری بدیهی تفسیر می‌شود ولی استفاده از واژه خام فروشی برای مواد و محصولات مختلف جای تامل دارد.

خراسان شمالی بر اساس گزارش مرکز آمار ایران دارای پایین‌ترین درآمد در بین استان‌های کشور است و بشدت نیاز به برنامه‌ریزی برای استخراج این گنج خدادادی را دارد.

علی اصغر رضازاده، معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی در این باره گفت: براساس آمار سالانه حدود ۱۰ هزار تن سنگ مرمریت ساختمانی در این استان تولید می‌شود که ۷۰ درصد از این مواد معدنی به صورت خام به کشورهای چین، ایتالیا و برخی استان‌های کشور صادر می‌شود.

وی، ضعف سرمایه‌گذاری را مهم‌ترین چالش پیش روی معادن این استان بیان کرد و اظهارکرد: خام فروشی مواد معدنی به خصوص سنگ‌های تزیینی باعث شده تا سود ناشی از ارزش افزوده این مواد معدنی به سود خریداران خارجی و ایرانی برود.

رضازاده، یکی از دلایل اصلی این موضوع را عدم صرفه اقتصادی در استخراج مواد معدنی در استان را با وجود ظرفیت موجود ناشی از خام فروشی دانست و خواهان ایجاد بستر مناسب برای سرمایه‌گذاری خصوصی و یا دولتی در این حوزه شد. وی نمونه واحدهای معدنی غیر فعال این استان از جمله معادن باریت در راز و جرگلان و کلسیت در مانه و سملقان اعلام کرد که به دلیل نبود سرمایه‌گذار غیر فعال است.

معاون معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی با اشاره به استقرار تنها واحد تولید پودر آلومینا ایران در شهرستان جاجرم خاطرنشان کرد: سرمایه‌گذاری مناسبی در این واحد معدنی انجام شد به گونه‌ای توانست تحول بزرگی را در اقتصاد استان ایجاد کند، بنابراین باید به سمتی پیش رویم که سرمایه‌گذار را با تسهیلات بانکی به سمت بهره‌برداری از معادن استان هدایت کنیم.

▣ هزارتوی جذب سرمایه گذار

مهدی سجادی، رئیس نظام مهندسی معدن خراسان شمالی در این باره بر ضرورت آماده‌سازی معادن استان تاکید کرد و گفت: با آماده‌سازی و انجام مطالعات دقیق در معادن می‌توانیم زمینه جذب سرمایه‌گذاران را در استان فراهم کنیم.

وی عنوان کرد: سازمان توسعه و نوسازی معادن و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو) تنها سرمایه‌گذاری است که وارد استان شده و در معدن آلبلاغ سرمایه‌گذاری کرده و باید از این فرصت استفاده کرد و این سرمایه‌گذار را مجاب به سرمایه‌گذاری در سایر معادن استان کرد.

سجادی افزود: امروز در شرایط تحریم‌های ناجوانمردانه دشمن و مشکلات گوناگون خارجی، نباید با موانع ایذایی داخلی از جمله بخشنامه‌های متعدد به بی‌ثباتی بازار دامن بزنیم.

وی گفت: تحریم‌ها، تمام ماجرا و فشار بر پیکره بخش معدن در سال‌های گذشته نبود، بلکه سیاست گذاری‌هایی نظیر وضع عوارض بر صادرات مواد معدنی، مشکلات گمرکی در واردات ماشین‌آلات و تجهیزات، افزایش حقوق دولتی و بهره مالکانه معادن نیز وضعیت مطلوبی برای جامعه معدنی کشور ایجاد کرد.

رئیس نظام مهندسی معدن خراسان شمالی بیان کرد: اکنون بیشتر معادن ما دارای ماشین‌آلات فرسوده هستند و یا اینکه بیل مکانیکی و لودر را اجاره می‌کنند و باید شرایطی فراهم شود تا تسهیلات لازم را برای خرید ماشین‌آلات در اگذاران قرار گیرد.

وی با بیان اینکه خراسان شمالی دارای ۲۵۳ معدن که ۵۰ درصد از این تعداد غیرفعال است، افزود: عمده مواد معدنی بوکسیت، باریت، مرمر، کلسیت، هماتیت، روی و سرب که برداشت می‌شود به صورت خام در سایر استانها به فروش می‌شود. سجادی با بیان اینکه معادن کلسیت و هماتیت استان غیرفعال است گفت: هشت معدن باریت در شهرستان راز و جرگلان داریم که به صورت نیمه فعال مواد اولیه صنعت رنگسازی و حفاری نفت را تولید می‌کند و عملا هیچ سودی از حاصل ان در استان هزینه نمی‌شود.

وی سنگ آهن هماتیت را از دیگر ذخایر استان عنوان کرد و ادامه داد: این ذخیره معدنی بعنوان مواد اولیه سیمان در استان وجود دارد درحالی که کارخانه سیمان بجنورد این ماده اولیه را از معادن نیشابور و سمنگان خواف در استان‌های خراسان رضوی و جنوبی تامین می‌کند.

رئیس نظام مهندسی معدن خراسان شمالی بیان کرد: کارخانه سیمان بجنورد سالانه حدود ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تن هماتیت مصرف می‌کند و با احتمال دلالی و واسطه گری این ماده اولیه را از سایر استان‌های دیگر تهیه می‌کند.

وی در مورد ظرفیت‌های فرآوری معدنی در خراسان شمالی گفت: این استان ظرفیت کارخانه تولید پودر میکرونیزه از مواد اولیه باریت و تولید مواد بتنی سبک از خاک صنعتی سبک در شهرآوا را دارد که تنها نمونه‌ای از ظرفیت‌های فرآوری معدنی در استان است.

وی ادامه داد: این استان سرزمینی از سنگ مرمریت است، ولی ۴۰ تا معدن این سنگ با ارزش در استان تعطیل است و تنها با راه‌اندازی چند سنگبری بزرگ در استان حداقل می‌توانیم نیاز استان را تامین کنیم.

▣ ارائه تسهیلات برای جذب سرمایه گذار

حسن قلی زاده، رئیس گروه مطالعات اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان شمالی نیز در ادامه کاهش ارزش ملی پول را دلیل خام فروشی مواد معدنی دانست و گفت: بر اساس تئوری‌های اقتصادی وقتی که پول ملی ارزش خود را از دست می‌دهد صادرات نیز به تبع آن افزایش می‌یابد که این روش اقتصادی را رشد قهقرایی می‌نامند.

وی افزود: در روش قهقرایی بهای تمام شده کالای داخلی در برابر کالای مشابه خارجی کاهش و به این تناسب صادرات افزایش می‌یابد و مشکلی که در این روش وجود دارد این است خام فروشی برای معدنکاران بازده اقتصادی بیشتری از فرآوری دارد و در این مواقع سرمایه‌گذار تمایلی به سرمایه‌گذاری در این بخش ندارد. قلی زاده افزود: مواردی از سرمایه‌گذاران وجود دارند که در این شرایط سخت اقتصادی با سرمایه شخصی و با وجود کاهش ارزش پول ملی مواد معدنی را فرآوری می‌کنند ولی برای رونق بیشتر باید مشکل تامین مالی سرمایه‌گذاران در این حوزه را تقویت کرد.

این کارشناس اقتصادی در ادامه معرفی ظرفیت‌های معدنی استان را عامل مهمی در تقویت انگیزه برای سرمایه‌گذاری در این حوزه عنوان کرد و گفت: ۷۵ طرح سرمایه‌گذاری در استان شناسایی شده و در درگاه سرمایه‌گذاری با هدف معرفی فرصت‌های تولیدی بارگذاری و آماده ارائه به بخش خصوصی است که ۱۰ طرح از این میزان در حوزه معادن است.

وی بیان کرد: ارائه تسهیلات در کنار معرفی ظرفیت‌های معدنی می‌تواند چرخ اقتصادی این حوزه را فعال‌تر کند و باید در این زمینه فعالیت بیشتری انجام داد.

▣ معدن آلبلاغ نمونه بارز خام فروشی

در حوزه معادن خراسان شمالی بی‌تدبیری، ناهماهنگی و نبود مدیریت صحیح و خام فروشی نمونه بارزی دارد و آن معدن آلبلاغ در شمال شرقی اسفراین است؛ معدنی که سال هاست در تیتر یک اخبار استان بوده اما مسئولان برای احیای آن کاری از پیش نمی‌بردند و این ثروت بومی مدتها خام فروشی می‌شد.

ماجرای آلبلاغ به آنجا باز می‌شود که عده‌ای از اهالی منطقه از ارزش سنگ‌های آن باخبر شده و به صورت غیرمجاز اقدام به برداشت آن می‌کنند و پیوسته این روند رونق می‌گیرد و کارگران برای امرار معاش به این منطقه صعب العبور رفته و با حفر تونل‌های کوچک و بزرگ مواد معدنی سرب و روی را استخراج کرده و در همان حوالی به دلالان می‌فروختند؛ دلالان نیز سنگ‌های معدنی را به استان‌های غربی برده و در اختیار صنایع بزرگ قرار می‌دادند.

قیمت خریداری سنگ‌ها آنقدر بالا بود که روز به روز بر تعداد افراد حاضر در معدن رها شده؛ افزوده و در این بین ۶ نفر نیز جان خود را در زیر آوار تونل‌های غیر مجاز از دست دادند.

این روند ادامه داشت تا اینکه پس از کش و قوس‌های فراوان سازمان ایمیدرو موظف به حفظ و نگهداری، مطالعه و اکتشاف از این معدن با ارزش شد اما این سازمان نیز به وظیفه و وعده‌های خود پایبند نبود و به این ترتیب معدن آلبلاغ اسفراین همچنان به حال خود رها شده بود و دلالان در محل جولان می‌دادند.

در نهایت بر اثر یک اختلاف بین برداشت‌کنندگان تیراندازی صورت گرفته و یک نفر جان خود را از دست می‌دهد و این حادثه مسئولان را مجاب می‌کند تا حفاظت از معدن را جدی‌تر در دستور کار قرار دهند.

اکنون حفاظت از منطقه در اختیار سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) قرار گرفته است اما مشخص نیست مردم چه زمانی می‌توانند طعم ایجاد اشتغال در این معدن بزرگ و عظیم را بچشند.

طبق گفته مسلم نوری، فرماندار اسفراین بناست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران کار مطالعات اکتشافی بر روی معدن سرب و روی آلبلاغ و احداث جاده دسترسی و سرمایه‌گذاری در بخشی از صنایع پایین دست این معدن را انجام دهد.

وی افزود: اکنون ایمیدرو کار حفاظت این معدن را برعهده دارد و فعالیت‌های مطالعاتی مقدماتی و تکمیلی توسط این هلدینگ اقتصادی در حال انجام است و استلام محیط زیستی دریافت و در حال احداث جاده دسترسی به معدن هستند.

نوری، بدون اشاره به زمان بهره‌برداری و میزان سرمایه‌گذاری ایمیدرو از آلبلاغ عنوان کرد: اکنون زیرساخت‌های این معدن در حال آماده‌سازی است و سرمایه‌گذاران زیادی متقاضی فعالیت در بخش فرآوری صنایع پایین دستی این معدن هستند.

▣ نمونه‌ای موفق از فرآوری سنگ

فرآوری سنگ‌های تزیینی تنها نمونه موفق فرآوری سنگ در خراسان شمالی است که جوانی کارآفرین با هزینه شخصی توانسته تا با خرید ۶ دستگاه سنگبری سنگ‌ها را صیقل دهد و باب سلیقه مردم وسایل تزیینی را تولید و به بازار عرضه کند.

نوری، کارآفرین و تولیدکننده این واحد فرآوری است که قبل از این در تولید ماسک با توجه به نیاز بازار فعالیت می‌کرد و چند ماهی است که سرمایه‌گذاری در حوزه سنگ را آغاز کرده است.

وی در مورد نحوه سرمایه‌گذاری در معدن گفت: تنها واحد فرآوری سنگ در استان هستیم که فعالیت خود را با هزینه شخصی و سرمایه‌گذاری ۸۰ میلیارد ریال با خرید ۶ دستگاه سنگبری فعالیت خود را از سه ماه قبل آغاز کردیم. این کارآفرین افزود: سنگ‌های مرمر بعد از استخراج از معدن، برش و صیقل می‌دهیم و این سنگ‌های خام را تبدیل به گلدان، وسایل تزیینی منزل و نرده‌های ساختمانی می‌کنیم.

وی در مورد حاشیه سود این فعالیت جدید در حوزه معدن خراسان شمالی نیز بیان کرد: به طور یقین هر فعالیت فرآوری شده از مواد خام حاشیه سود ایمنی را برای تولیدکننده دارد و سود چند برابر می‌شود ولی از آنجایی که حدود ۲ ماه است فعالیت را آغاز کرده‌ایم و محصول را به بازار عرضه نکرده‌ایم برآوردی دقیقی از سود در این واحد فرآوری ندارم.

وی که دل پری از مسئولان داشت و از نحوه حمایت آنها گلایه کرد و گفت که با وجود قول مساعد مسئولان برای تامین برق و جاده دسترسی به معدن با گذشت ۲ سال هنوز این مشکلات برطرف نشده است اگرچه از تولیدکنندگان حمایت مالی نمی‌شود حداقل حمایتی که در توان دارند، انجام دهند.

این استان سرزمینی از کانی‌های مرمریت، بوکسیت، باریت، مرمر، کلسیت، هماتیت، روی و سرب است که سنگ مرمریت عمده این ثروت خفته را تشکیل می‌دهد و به عقیده کارشناسان با سرمایه‌گذاری اندک می‌توان این معادن را فعال و فرآوری کرد و تنها کافیست تا سرمایه گذارانی را جذب کرد و با خرید چند دستگاه سنگبری به حاشیه سود بهتری دست یافت.

خراسان شمالی در شمال شرق کشور واقع است و این پهنه دارای ۲۵۰ معدن است که نیمی از این معادن غیرفعال و میزان سرمایه‌گذاری توسط معدنکاران استان یکهزار و ۳۴۰ میلیارد ریال است.

بخش معدن آذربایجان‌شرقی متحول می‌شود

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی با اشاره به ظرفیت‌های معدنی استان وعده داد که بخش معدن استان را متحول کند.

به گزارش ایرنا، صابر پرنیان در جلسه مشترک کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان که در شهرک صنعتی اهر برگزار شد، اظهار کرد: با توجه به این که در سال‌های اخیر معادن آذربایجان شرقی مورد بی‌توجهی قرار گرفته بود از این رو به صورت جدی در این حوزه ورود کرده‌ایم.

وی افزود: به دلیل این که آذربایجان شرقی یک استان صنعتی است بنابراین حوزه معدن در زیر سایه صنعت مانده و آن گونه که باید توسعه می‌یافت و با فراوری و تکمیل زنجیره در استان تولید ثروت می‌شد این اتفاق نیفتاده است.

وی همچنین با بیان اینکه علاقه مندی به سرمایه‌گذاری صنعتی در آذربایجان شرقی موضوع قابل توجهی است چرا که این موضوع ظرفیت خوبی برای استان محسوب می‌شود، ادامه داد: بیشتر مراجعه فعالان اقتصادی برای سرمایه گذاری، توسعه واحدهای صنعتی و افزایش تولید محصولات است که در این زمینه باید این بستر فراهم شود.

پرنیان بزرگترین سرمایه استان را بخش خصوصی توانمند دانست و گفت: در بیشتر رشته صنعت‌ها کالاهایی که تا چند سال پیش وارداتی بود اکنون در داخل و حتی در این شهرستان تولید می‌شود.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی، با بیان این که باید بیشتر به فکر تامین زیرساخت‌ها و رفع موانع تولید باشیم، تاکید کرد: قانون‌گذار در حوزه برق، وزارت نیرو را مکلف به تامین انرژی واحدهای صنعتی کرده است که در این زمینه برای رفع مشکلات سرمایه‌گذاران تمام تلاشمان را انجام می‌دهیم.

پرنیان افزود: در سفر ریاست جمهوری اعتبار بی‌نظیری برای تکمیل زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی مصوب شد که امیدواریم به زودی تمام اعتبارات تخصیص یابد.

وی همچنین با اشاره به افزایش تقاضای سرمایه‌گذاری در شهرستان اهر گفت: دستگاه‌های متولی باید برای تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز همکاری کنند چرا که درخواست ۱۵۰ مورد سرمایه‌گذاری نشان دهنده میزان علاقه مندی فعالان اقتصادی این شهرستان است که با تمام توان برای بهره‌برداری و توسعه واحدهای صنعتی این شهرستان اقدامات لازم را انجام خواهیم داد. در این جلسه مشکلات ۱۱ واحد تولیدی شهرستان اهر مطرح و برای رفع مشکلات تصمیم‌گیری شد.

آذربایجان شرقی بیش از هشت میلیارد تن ذخایر معدنی دارد و از این لحاظ در جایگاه سوم کشور قرار گرفته است.

چگونگی ارتقای عملکرد تشکل‌های غیرمستقل کارگری بررسی شد

نمایندگان کارگری امنیت شغلی می خواهند

مرضیه احقاقی

اول تیرماه، روز اصناف نام‌گذاری شده و بهانه‌ای است تا به بررسی جایگاه، اهمیت و اثرگذاری تشکل‌های صنفی بپردازیم. هر صنفی برای بیان نظرات خود به بلندگویی نیاز دارد و بر همین اساس نیز تشکل‌ها شکل می‌گیرند. براساس اصل ۲۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کارگران واحدهای تولیدی، صنعتی کشاورزی، خدماتی و صنفی می‌توانند نسبت به تاسیس انجمن‌های اسلامی، انجمن‌های صنفی یا کانون عالی انجمن‌های صنفی اقدام کنند. البته کارگران یک واحد، فقط می‌توانند یکی از ۳ مورد شورای اسلامی کار، انجمن صنفی یا نماینده کارگران را داشته باشند. این تشکل‌ها بستری برای دفاع و حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی و بهبود وضع اقتصادی کارگران را فراهم می‌کنند. با این وجود در کشور ما تشکل‌هایی ساختاریافته و مستقل برای جلب منافع کارگران وجود ندارد و همین موضوع نیز چالش‌های جدی را برای جامعه کارگری و حتی کارفرمایی به‌دنبال دارد.

لزوم تشکیل تشکل‌های قوی

زهرا کریمی، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: کارگران و کارفرمایان توان یکسانی برای چانه‌زنی بر سر موضوعات گوناگون ازجمله مزد یا شرایط کاری ندارند. غالبا کارفرمایان با متقاضیان شغل متعددی روبه‌رو هستند و امکان انتخاب از میان این متقاضیان را دارند اما کارگران عموما ناچار به پذیرش شرایط تعیین‌شده از سوی کارفرما هستند. هرچند این پذیرش احتمالا با رضایت‌خاطر همراه نیست. در چنین شرایطی، کارگران نیز در انجام وظایف خود کوتاهی می‌کنند. در واقع انعقاد قراردادی غیرمنصفانه میان کارگر و کارفرما می‌تواند تاثیر منفی بر عملکرد واحدهای اقتصادی داشته باشد.

وی افزود: براساس قانون کار ایران، مذاکرات دسته‌جمعی میان کارگر و کارفرما به رسمیت شناخته شده است. بر همین اساس انتظار می‌رود تشکل‌های قوی در هر دو بخش کارگری و کارفرمایی ایجاد شود که امکان مذاکره و چانه‌زنی را فراهم کنند. در مذاکرات دسته‌جمعی طرفین درباره شرایط کار توافق می‌کنند. متاسفانه در کشور ما تشکل‌های قوی کارگری و کارفرمایی وجود ندارد و فقدان این تشکل‌ها به شکل مستقیم و غیرمستقیم هزینه‌های گزافی را به اقتصاد ک تحمیل می‌کند. به‌عنوان مثال، بر اثر فقدان قراردادهای دسته‌جمعی و عدم‌رضایت کارگران از شرایط کار، بهره‌وری تولید کاهش می‌یابد. کریمی گفت: اگر تشکل‌های کارگری و کارفرمایی قوی وجود داشته باشند، از هزینه چنین تفاهم نداشتن‌هایی کاسته می‌شود.

این کارشناس اقتصاد گفت: براساس قانون، شوراهای اسلامی کار به‌عنوان تشکل کارگری در کشور ما حق فعالیت دارند. واحدهایی که بیش از ۳۵ نفر عضو دارند، موظف به تشکیل شوراهای اسلامی کار هستند. با این وجود، شوراهای اسلامی کار در کشور ما هر سال ضعیف‌تر شده‌اند.

شوراهای اسلامی کار تشکل کارگری خالصی نیستند. در این شوراها، نمایندگان کارفرما و کارگر حضور دارند. در فرآیند انتخاب اعضای شورای اسلامی کار نیز نمایندگان وزارت کار دخیل هستند و صلاحیت نمایندگان باید مورد تایید قرار گیرد. در حال حاضر در واحدهای بزرگ اقتصادی کشور یا تشکل کارگری شکل نمی‌گیرد یا اگر تشکیل شود، ضرورتا از حمایت جدی کارگران مجموعه برخوردار نیست. وی افزود: ایران عضو سازمان بین‌المللی کار است. نمایندگان ILO نسبت به ضعف تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در ایران انتقادهایی را مطرح می‌کنند.

کریمی در پاسخ به سوالی مبنی بر ویژگی‌های تشکل کارگری مستقل گفت: این تشکل‌ها اساسنامه و انتخابات مستقل خودشان را دارند. اما در ایران همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، شورای اسلامی کار، یک نهاد مستقل کارگری نیست و انتخابات اعضای شورای اسلامی کار زیر نظر وزارت کار است و باید صلاحیت نمایندگان کارگران توسط مراجع دولتی تایید شود.

اما تشکل‌های واقعی کارگری بدون مداخله از سوی دولت یا کارفرما با خواست کارگران تشکیل می‌شوند، به‌طور مرتب حق عضویت دریافت می‌کنند، مجمع عمومی دارند، در عرصه ملی مطالبات نیروی کار را مطرح می‌کنند و زمانی که مذاکرات دسته‌جمعی با مشکل مواجه می‌شود، حتی اگر لازم باشد اعلام اعتصاب می‌کنند.

اما در قانون کار ما، اعتصاب عملا ممنوع است. در قانون کار تاکید شده هر عملی که باعث توقف تولید شود، ممنوع است. این در حالی است که براساس مقررات سازمان بین‌المللی کار، اعتصاب ابزاری پذیرفته شده برای بیان مطالبات کارگران است. اعلام اعتصاب قوانین مشخصی دارد. به‌عنوان مثال از قبل باید خواسته کارگران و زمان اعتصاب مشخص شود.

کریمی گفت: اما در کشور ما مجاری بیان خواسته‌های جامعه کارگری بسیار محدود است. هرچند این محدودیت‌ها پیامدهای جدی برای اقتصاد به‌دنبال داشته است. تشکل‌های کارگری ضعیف قادر به اظهار و پیگیری خواسته‌های کارگران نیستند. از آنجاکه زمینه گفت‌وگوی جمعی وجود ندارد، در موارد گوناگون کارگران ناراضی به خیابان می‌آیند. به‌عنوان مثال در شرایطی که حقوق کارگران عقب می‌افتد یا شرایط ادامه کار در کارخانه روشن نیست، کارگران دست از کار می‌کشند و جاده و خیابان را می‌بندند. باید پذیرفت که فقدان بستری قانونی برای بیان خواسته‌های کارگری، هزینه اعتراضات کارگری را افزایش داده است.

نبود امنیت شغلی، مانع تشکل‌یابی

فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی نقش، اهمیت و جایگاه تشکل‌های کارگری در کشور، گفت: براساس قانون اساسی، کارگران در کشور از حق برقراری تشکل برخوردار هستند. در حال حاضر، ۳ تشکل کانون شوراهای اسلامی کار، انجمن صنفی و مجمع عالی نمایندگان کارگران به‌عنوان تشکل‌های کارگری در کشور حق فعالیت دارند.

این ۳ تشکل از لحاظ ماهیت ساختاری و اساسنامه تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند. به‌عنوان مثال، انجمن صنفی وابسته به صنف است و به بیانی جایگزین، اتحادیه کارگری است. براساس قانون اساسی این تشکل‌ها با هدف حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی و بهبود وضع اقتصادی کارگران تشکیل می‌شوند.

وی افزود: در مواردی کارفرمایان رغبتی به تشکیل انجمن‌های صنفی یا شورای عالی کار ندارند؛ بنابراین یک نفر را به‌عنوان نماینده کارگران تعیین می‌کنند تا در مجمع عالی نمایندگان کارگری حضور یابد.

توفیقی در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر محدودیت‌های موجود در مسیر تشکل‌های کارگری در کشور، خاطرنشان کرد: محدودیت قانونی برای ایجاد تشکل‌های کارگری در کشور وجود ندارد، اما در عمل شرایط تفاوت دارد و محدودیت‌هایی در مسیر ایجاد این تشکل‌ها ایجاد می‌شود. بسیاری از قوانین مصوب در کشور ما از کارآیی مناسبی برخوردار هستند اما در اجرا ماهیت آنها تغییر می‌کند و حتی شاهد دخل و تصرف در فرآیند اجرای آنها هستیم. طبق همین روال نیز شاهد محدودیت در شکل‌گیری و حتی عملکرد تشکل‌های کارگری در کشور هستیم.

این فعال کارگری افزود: در موارد دیگری، دخل‌وتصرف‌هایی در انتخاب نمایندگان کارگری وجود دارد و همین موضوع عملکرد تشکل‌های کارگری و استقلال آنها را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر دلایل کارآ نبودن کافی تشکل‌های کارگری در کشور گفت: متاسفانه براساس قانون کار، کارگران از امنیت شغلی برخوردار نیستند.

قراردادهای کارگران برای مدت زمان محدودی منعقد می‌شود و همین موضوع یکی از موانع مطالبه‌گری صنفی است. کارگری که در قالب قراردادهای ۳ ماهه با کارفرما همکاری می‌کند، اگر برای دریافت حق و حقوق صنف خود با کارفرما وارد مذاکره شود و این مذاکرات به مذاق مدیران خوش نیاید، امنیت شغلی خود را به خطر انداخته است. در واقع مدیران پس از اتمام دوره قرارداد، با نماینده کارگری قطع همکاری می‌کند؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که قراردادهای کوتاه‌مدت کاری، امکان و حق اعتراض را از کارگران سلب کرده است.

توفیقی افزود: در واقع در کشور ما و با توجه به چالش‌های یادشده و مشکلات اقتصادی، تامین معیشت کارگران نسبت به مطالبه‌گری صنفی، ارجحیت دارد. هیچ بستری هم برای دفاع از این مطالبه‌گری صنفی کارگران وجود ندارد؛ بنابراین کارگران از موضع حقوق صنفی خود عقب‌نشینی می‌کنند. در چنین بستری امکانی برای تشکل‌یابی و دفاع از حقوق صنفی وجود ندارد.

وی گفت: مداخله‌گری دولت در انتخاب نمایندگان کارگری یا دخالت در انتخاب نامزدهای این پست، کارآیی این تشکل‌ها را محدود می‌کند. در واقع نمایندگان کارگری باید از فیلتر تایید صلاحیت رد شوند. این تایید صلاحیت‌ها هم به دقت توسط دولت کنترل می‌شود و درنتیجه کارگران رغبتی به حضور در تشکل‌های کارگری ندارند. از آنجاکه دخالت دولت در تشکل‌های کارگری بالاست و این نهادها از استقلال لازم برخوردار نیستند، روی آنها اسم تشکل زرد گذاشته می‌شود.

توفیقی گفت: در مواردی حتی شاهد تبانی میان کارفرما و نمایندگان وزارت کار برای انتخاب نماینده کارگری خاصی هستیم. در چنین موقعیتی، کارگران رغبتی برای تشکیل تشکل‌ها از خود نشان نمی‌دهند.

این فعال کارگری در ادامه با اشاره ضعف‌های موجود در مسیر اجرای قوانین کار گفت: دولت یا قوه مجریه، وظیفه اجرای قانون را بر عهده دارد و قوه مقننه مسئول پایش اجرای قانون است؛ با این وجود، اهتمامی برای اجرای دقیق این قوانین وجود ندارد؛ کما اینکه سال‌هاست اصلاح قانون تشکل‌ها در راهروهای مجلس و دولت، خاک می‌خورد. نمایندگان مجلس شورای اسلامی نیز هنوز نگاهی به این اصلاحات نکرده‌اند. توفیقی گفت: در شرایطی‌که دولت کارفرمایی بزرگ است و وابستگان دولت برای خودشان بنگاه‌های بزرگی دارند، تعارض منافعی حاصل و حق و حقوق کارگران نادیده انگاشته می‌شود.

این فعال کارگری در ادامه تاکید کرد: اگر نمایندگان کارگری امنیت شغلی داشته باشند و از سمت تشکل‌های صنفی و همچنین سایر کارگران حمایت شوند، قدرت چانه‌زنی‌شان افزایش خواهد یافت. در غیر این صورت، توان مذاکرات این نمایندگان کمتر می‌شود و رغبت آنها برای بررسی موضوعات کارگران کاهش خواهد یافت.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه ایران عضو سازمان بین‌المللی کار است، چرا در مواردی شاهد رفتارهایی خارج از اصول و تعهدات به این نهاد هستیم، گفت: در حالت کلی انتظار می‌رود تمامی کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار به اصول تعیین‌شده توسط این سازمان متعهد باشند. با این وجود باید تاکید کرد که سازمان جهانی کار، بررسی روی فرآیندهای کار در کشورهای عضو خود ندارد، مگر آنکه گزارش ویژه‌ای به آن ارسال شود.

سخن پایانی

ایجاد تشکل‌های کارگری می‌تواند عاملی برای تسریع در حل مشکلات و بهبود وضعیت افرادی باشد که تحت قانون کار اشتغال دارند. با وجود اینکه به صراحت در متن قانون بر ایجاد تشکل‌های کارگری تاکید شده اما هنوز بسیاری از کارفرمایان این تشکیلات را به رسمیت نمی‌شناسند و از ایجاد شورای اسلامی کار طفره می‌روند.

نبود اطمینان شغلی یکی از چالش‌های اصلی در مسیر شکل‌گیری و قدرت نفوذ تشکل‌های کارگری است. در شرایطی که کارگران از فرآیند ادامه کار خود مطمئن نیستند نمی‌توانند با چانه‌زنی برای بهبود شرایط کار تلاش کنند. با این وجود باید خاطرنشان کرد که نبود تشکل‌یابی قوی به شکل مستقیم و غیرمستقیم هزینه‌های گزافی به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند.

تست نخستین ترانسفورماتور بزرگ مقیاس در صنعت فولاد

شرکت ترانسفورماتور کوره آریا از زیرمجموعه‌های گروه صنعتی آریا ترانسفو با هدف انتقال دانش فنی و ارائه خدمات از قبیل طراحی، ساخت، تست و سرویس انواع ترانسفورماتورهای مورد نیاز صنایع فولاد، فروآلیاژ و ... در سال ۱۴۰۰ آغاز به فعالیت کرده است. این کارخانه در شهرک صنعتی شهمیرزاد واقع در ۳۳ کیلومتری شمال شهر سمنان با سرمایه‌گذاری بخش‌خصوصی و ظرفیت تولید سالانه بیش از ۸۵ دستگاه انواع ترانسفورماتور کوره قوس‌الکتریکی، کوره پاتیلی، راکتورهای سری، یکسوساز، شیفت فاز، سیکلوکانورتر صنایع فولاد و فروآلیاژ با استفاده از تکنولوژی و دانش فنی روز اروپای غربی با ماشین‌آلات و آزمایشگاه‌های مدرن فشارقوی فعالیت می‌کند. دانیال گرزین مدیرعامل شرکت ترانسفورماتور کوره آریا در تشریح فعالیت‌های این شرکت به چیلان گفت: توسعه دانش فنی و تکنولوژی منحصر به فرد ساخت ترانسفورماتورهای کوره با تمرکز بر ترانسفورماتورهایی با قابلیت اطمینان بالا همراه با پیوستگی تولید در صنایع فلزی کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. پیش از این، ترانسفورماتورهای خاص صنایع به ویژه کوره قوس‌الکتریکی از کشورهایی نظیر چین و ایتالیا تامین می‌شد که بهره‌مندی از خدمات پس از فروش، گارانتی و سرویس و نگهداری این محصولات از معضلات شرکت‌های فولادساز به شمار می‌رفت. گروه صنعتی آریاترانسفو به عنوان تنها تولیدکننده تخصصی ترانسفورماتورهای صنعتی در کشور با هدف مرتفع کردن دغدغه عمده تولیدکنندگان فولاد به تامین ترانسفورماتورهای کوره قوس‌الکتریکی و در راستای سیاست‌های اقتصادی کشور مبنی بر داخلی‌سازی اقلام استراتژیک مورد نیاز صنایع، با تاسیس شرکت ترانسفورماتور کوره آریا اقدام به بومی‌سازی این اقلام کرده که توانسته با توجه به استقبال شرکت‌های تولیدکننده فروآلیاژ، فولاد و پیمانکاران عمده واحدهای فولادی، بخش عمده‌ای از نیاز کشور به واردات ترانسفورماتورهای کوره و سایر ترانسفورماتورهای صنعتی را مرتفع سازد.

انتقال دانش فنی و تکنولوژیک به داخل

مدیرعامل شرکت ترانسفورماتور کوره آریا اضافه کرد: با توجه به اینکه عمده تولید فولاد ایران به روش کوره قوس‌الکتریکی صورت می‌گیرد، این شرکت علاوه بر تامین ماشین‌آلات پیشرفته و جدید از سازندگان معتبر اروپای غربی و نیز استفاده از بهترین متخصصان داخل و خارج از کشور در قالب قرارداد بلندمدت، نسبت به انتقال تکنولوژی و دانش فنی روز اروپای غربی از شرکت CEM Industrial Transformers ایتالیا که دارای سابقه طولانی در ترانسفورماتورهای کوره صنایع فولاد کشور هست، اقدام کرده که باتوجه به امکانات ایجاد شده و شرایط تحریمی، نیازمند حمایت شرکت‌های تولیدکننده فولاد است؛ ضمن آن‌که در صورت فراهم بودن فرصت‌های صادراتی، این شرکت آماده صادرات محصولات خود به بازارهای خارجی از طریق پیمانکاران بین‌المللی کارخانجات فولادی است. گرزین گفت: با توجه به استقبال بسیار خوب شرکت‌های فولادی در سال ۱۴۰۰ از محصولات و خدمات قابل ارائه این شرکت و عقد قراردادهایی در زمینه طراحی، ساخت، تامین و تعمیر ونگهداری و مشاوره، با توجه به توانایی این شرکت در ساخت انواع ترانسفورماتورهای کوره قوس‌الکتریکی تا توان ۳۶۰ مگاولت‌آمپر با انجام مذاکرات صورت‌گرفته با تعدادی از شرکت‌های تولیدکننده فولاد کشور، نخستین ترانسفورماتور بزرگ مقیاس این شرکت به زودی به مرحله تولید و تست خواهد رسید.

مزیت رقابتی ترانسفورماتور کوره آریا

وی در تشریح مزیت‌های رقابتی این شرکت به چیلان گفت: از آنجایی که کارکرد دائم محصولات در کارخانجات فولادی از اهمیت بالایی برخوردار است، خروج از سرویس هر ترانسفورماتور می‌تواند خسارات جبران‌ناپذیری را به شرکت‌های تولیدکننده وارد کند. مهم‌ترین مزیت استفاده از محصولات این شرکت، خدمات پس از فروش سریع و انجام سرویس و تعمیرات مطمئن است. همچنین با توجه به اهمیت داخلی‌سازی ترانسفورماتورهای صنعتی، قسمت عمده اقلام مورد نیاز این محصولات همچون ورق هسته، کلید تنظیم ولتاژ، بخش عمده سیم مسی و ... از وندورلیست‌های باکیفیت خارجی تامین می‌شود چرا که عدم استفاده از دانش فنی روز دنیا موجب کاهش کیفیت ترانسفورماتور شده و ریسک تولیدکنندگان فولاد را افزایش می‌دهد که شرکت ترانسفورماتور کوره آریا با پشتیبانی‌های فنی لازم مبنی بر طراحی، آموزش، نظارت بر تولید، تست، نصب و راه‌اندازی و همچنین تامین نرم‌افزارهای تخصصی محاسبات و طراحی این ترانسفورماتورهای خاص تا حد زیادی سعی در مرتفع کردن این دغدغه تولیدکنندگان فولاد داشته است. علاوه بر این و با توجه به اینکه بحران برق اثرات مخربی بر فرآیندهای صنعتی کشور دارد اما بروز این بحران در شرایط فعلی کشور اجتناب ناپذیر است، این شرکت به منظور همراهی با صنعت فولاد و کاهش بخشی از خسارات با بهره بردن بهینه از زمان در مواقع قطعی برق، با ارائه طرح‌های ویژه به منظور برنامه‌ریزی انجام تعمیرات ترانسفورماتورهای موجود شرکت‌های فولادی در زمان قطع یا محدودیت‌های تامین برق به همراهی با این شرکت‌ها می‌پردازد.

خبر

خوزستان، نیازمند تسهیل گری اقتصادی

مقاله الکترود گرافیتی، چالش مهم صنعت فولاد از سوی شرکت فولاد خوزستان ارائه شد. همزمان با سالروز شهادت دکتر چمران همایش علمی فرصت‌ها و چالش‌های استان خوزستان در تحقق شعار سال ۱۴۰۱ از سوی سپاه حضرت ولی عصر (عج) برگزار شد. به گزارش روابط عمومی، فولاد خوزستان، در این همایش، مقاله الکترود گرافیتی، چالش مهم صنعت فولاد، از سوی شرکت فولاد خوزستان ارائه شد. همایش یادشده با حضور محسن رضایی معاون اقتصادی رئیس جمهور، حجت‌الاسلام و المسلمین سید عبدالنبی موسوی فرد نماینده ولی فقیه در استان، سردار حسن شاهوارپور فرمانده سپاه حضرت ولی‌عصر(عج)، رضا فتوحی معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار و جمعی از اساتید و نخبگان صنعتی و دانشگاهی استان خوزستان انجام شد. محسن رضایی، معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری در این همایش اظهارکرد: داستان ملت ایران در ۳۰۰ سال اخیر، پر از درد و رنج است. در این مدت قهرمانان ملی با تلاش برای یافتن مبدا تاریخی، سعی کردند که دوباره ایران را به قدرت منطقه تبدیل نمایند. شهید چمران دانشمند زمان خود و نمونه یک عارف مجاهد بود. وی اذعان داشت: تلاش دنیا این است که سنگ بنای اقتصادی در ایران گذاشته نشود و در طول تاریخ با سرکوب کردن: نوآوری، خلاقیت، ابتکار، سعی در از بین بردن اعتماد به نفس در جامعه ایرانی داشتند. رضایی تصریح کرد: در استان خوزستان، همان‌گونه که تراکم چالش‌ها وجود دارد، تراکم فرصت‌ها نیز به خوبی مشهود است. تجارت و تولید می‌تواند دو برابر کشورهای دیگر برای ما ایجاد ثروت کند و خوزستان در این موضوع سرآمد است. خوزستان با قرار گرفتن در شمال غرب خلیج‌فارس که بخش مهمی از تجارت دنیا است، از فرصت‌ها و ظرفیت‌های مهمی برخوردار است. رضایی ادامه داد: تسهیل‌گری اقتصادی، یکی از نیازهای شدید شهرهای استان خوزستان است. با تشکیل کارگروه‌های تسهیل‌گر، می‌توان مشکلات کسب و کار و مشاغل خرد در استان را برطرف کرد. وی افزود: مهم‌ترین وظیفه‌ی دولت مردمی حضور در بین مردم و سفر به استان‌ها است. همراهی دولت با مردم مهم است، اما مهم‌تر از آن همراه‌سازی مردم در یک جهش و قیام اقتصادی است. سردار حسن شاهوارپور، فرمانده سپاه حضرت ولی عصر (عج) خوزستان با گرامی‌داشت سالروز شهادت شهید مصطفی چمران و روز بسیج اساتید، گفت: تلاش‌های انجام شده منجر به برگزاری همایشی در راستای تحقق شعار سال و متناسب با استان خوزستان شد. ایران اسلامی زمانی مورد حمله قرار گرفت که در شرایط سختی بود و امام خمینی (ره) فرمان ایستادن در برابر متجاوز را صادر کرد و فرمودند که دزدی به خانه آمده و سنگی انداخته؛ با این مضمون، باید محکم در برابر متجاوز ایستاد.

فرمانده سپاه حضرت ولی عصر (عج) خوزستان گفت: در سال ۱۳۲۰ رضاشاه، زمان حمله متفقین به ایران، هیچ مقاومتی در برابر آنها نمی‌کند و به متجاوزان پناه می‌برد. آن‌هایی که امروز می‌گویند رضاشاه روحت شاد، به جای آن باید نام چمران و چمرانی‌ها را ببرند و باید حواس‌شان باشد که چه می‌گویند. وی افزود: شعار سال موضوعی است که به همه ما در حوزه‌های نظامی، صنعتی و علمی برمی‌گردد. یکی از مصائب کشور ما امروز موضوع ارتباط بین دانشگاه و صنایع است. شاهوارپور با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری گفت: باید کشورهای اسلامی از لحاظ علم و فناوری پیشرفت کنند. غرب و امریکا با تکیه بر علم توانستند بر کشورهای دنیا مسلط شوند. محمد راضی جلالی، رئیس پارک علم و فنآوری خوزستان در این مراسم با اشاره به شعار سال گفت: این همایش در چند محور اصلی: انرژی، کشاورزی، دامپروری و شیلات، صنعت، معدن و تجارت و محیط‌زیست بهداشت و سلامت برگزار شد. ۲۹۰ اثر به دبیرخانه ارسال شد، که پس از داوری ۸۰ اثر پذیرفته شد. در نظر داریم، این آثار در کتابی گردآوری شده و در اختیار عموم قرار گیرد. در ادامه امین نیکخو، فرمانده پایگاه مقاومت بسیج علمی پژوهشی شرکت فولاد خوزستان در ارائه مقاله خود، با اشاره به استفاده از کک سوزنی که از سال ۱۹۷۵ که در دنیا ساخته شده، گفت: ساخت کک سوزنی به خاطر تحمل حرارتی، خوردگی و ضربه خوری بالا، بسیار به صرفه است. ساخت کک سوزنی در داخل کشور با یک سوم هزینه انجام و خنثی کردن تحریم‌های فولادی امریکا را در پی خواهد داشت. این محصول در صنایع آلومینیوم‌سازی و کلاهک موشکی قابل استفاده است. وی افزود: در ایران دو پژوهشکده در حوزه ساخت کک سوزنی فعالیت دارند. با دستیابی به کک سوزنی، نیاز به ساخت یک کارخانه الکترود گرافیتی نیز احساس می‌شود و می‌توان با همت بلند و تلاش جوانان به این مهم دست یافت.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۵ تیر ۱۴۰۱ ● ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳ ● ۲۶ ژوئن ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۶۶

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

اثر همبستگی تورم با بازار سرمایه

علی نازک کار
مدیر شعبه اصفهان کارگزاری پارس ایده بنیان

بازار سهام ایران به‌طور تاریخی همبستگی بالایی با نرخ تورم و متعاقبا تغییرات نرخ ارز همیشه داشته و خواهد داشت. نگاهی به گذشته بورس نشان می‌دهد که طولانی‌ترین و پربازده‌ترین دوره‌های رونق این بازار دقیقا همزمان با تورم‌های سنگین بازار سهام بوده است.

درحال‌حاضر انتظارات تورمی اقتصاد کشور در انتظار به نتیجه رسیدن مذاکرات و رشد روز افزون نقدینگی افزایشی است. پیش از این، در اغلب مواقع طی دوره‌های زمانی مختلف رشد شاخص بورس تهران با تاخیر نسبت به رشد تورم، آهنگ صعودی به همراه داشت، البته این روند به استثنای سال ۹۹ است که به غیر از عامل تورم که آهنگ رشد آن در سال ۹۸ با رشد شتابان نرخ دلار شکل گرفت، کاهش شدید نرخ بهره بانکی نیز باعث تسریع در روند پرشتاب تر شاخص بورس نسبت به تورم در جامعه شد؛ اتفاقی که با ورود بسیار سنگین نقدینگی به بازار سهام شرایط خاصی را رقم زده بود، ولی درحال‌حاضر بعد از آن افت سنگین و بی‌سابقه‌ای که در نرخ سهام رخ داد تورم همچنان به رشد ملایم خود طی این افت سنگین شاخص ادامه داد و اخیرا هم با حذف دلار ترجیحی و دنبال رو آن رشد ناگهانی دلار آزاد از محدود ۲۵ هزار به بالای ۳۰ هزار تومان سرعت رشد تورم با آهنگ تند و تیز و بی‌سابقه‌ای به خصوص در کالاهای اساسی و معیشتی ادامه یافت.

با درنظر گرفتن این اتفاقات می‌توان نتیجه گرفت درحال‌حاضر رشد شاخص بورس نسبت به تورم با سرعت کندتری در حال حرکت است و می‌توان انتظار داشت کماکان سرمایه‌گذاری در بورس تهران نسبت به بازارهای موازی جذاب‌تر تلقی شود، ولی به نظر نمی‌توان شرایط مشابهی با رشد عجیب شاخص بورس در سال ۹۹ درحال‌حاضر در نظر گرفت؛ دلیل این اتفاق می‌توان در عدم تناسب قدرت خرید مردم و عدم توان پس‌انداز عموم مردم در سال‌های گذشته به دلیل رشد ناهمگون حقوق و دستمزد با تورم تحمیلی دانست و همچنین همزمان با آن تحمیل فشار عمده تورم در سمت هزینه شرکت‌ها و عدم رشد متناسب قیمت‌های فروش به دلیل دخالت سیاستگذار در تعیین قیمت‌ها، جست‌وجو کرد؛ بنابراین انتظار رشد در بازار سهام امری معقول ولی نه پرشتاب بلکه با رشدی ملایم که البته در نهایت رشد بالاتری نسبت به تورم خواهد داشت درنظر است که دقت زیاد سهامداران را در انتخاب صنایع پیشرو می‌طلبد. درباره اینکه تورم در ادامه صعودی خواهد بود یا خیر باید گفت این موضوع به شدت به شرایط سیاسی و نرخ دلار آزاد، کسری بودجه و فروش اوراق دولتی و توان بازپرداخت و عوامل متعدد دیگری که همگی زنجیروار به همدیگر وصلند بستگی دارد. هرچند تا زمانی که نرخ بهره بانکی به اعداد خیلی پایین رهسپار نشود و جریان نقدینگی به سمت توسعه و نوسازی زیرساخت‌ها سوق پیدا نکند، تورم همچنان افسارگسیخته به رشد خود ادامه خواهد داد و آهنگ رشد آن با رخدادهای سیاسی و اقتصادی مختلف می‌تواند تغییرات ملایم یا ناگهانی به همراه داشته باشد.

خبر

نجات صنعت برق از مسیر بورس انرژی

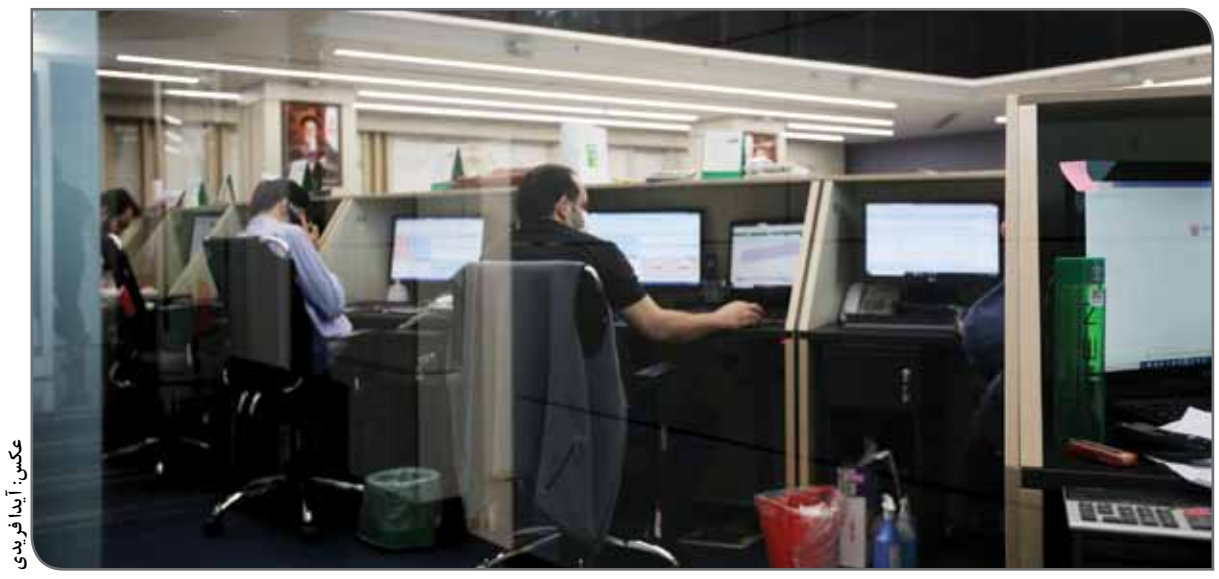
یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: استفاده از ظرفیت بورس انرژی برای جبران کسری برق صنایع در صورت عدم مداخله دولت، بسیار موثر است.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، روح الله ایزدخواه گفت: دولت قبل برنامه‌ای برای مدیریت برق صنایع نداشت و در زمان پیک مصرف یک شبه برق این واحدها را قطع می‌کرد؛ اما دولت سیزدهم در برنامه‌ای زمان‌بندی شده به صنایع اعلام کرده که برق آنها را چه زمانی قطع خواهد کرد. قطع برق صنایع راه جبران کسری برق نیست و راه‌حل اساسی برای جبران کسری برق صنایع، استفاده از ظرفیت نیروگاه‌های کوچک بخش خصوصی است. اگر دست آنها را باز بگذاریم می‌توانند در کوتاه مدت و زمان‌های پیک مصرف، به کمک جبران کسری انرژی بیایند.

وی می‌گوید: برای جبران کسری برق استفاده از ظرفیت بورس انرژی راه‌حل بسیار خوبی است، البته شرط آن مردمی بودن و عدم مداخله دولت و قیمت‌گذاری دستوری است. دولت به جای قیمت‌گذاری دستوری باید با نظارت بر معاملات اجازه دهد که مردم با مردم و بخش خصوصی با بخش خصوصی در قالب بورس انرژی معامله کنند؛ این مسیر در بسیاری از موارد واقعا مشکل را حل می‌کند چرا که نیازی به سرمایه‌گذاری دولتی هم ندارد.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: انجمن‌های صنعتی نیز باید وارد گود شوند و دولت به آنها مسئولیت دهد؛ یعنی خودشان مدیریت کنند که کدام واحد برق مازاد و کدام کمبود دارد و با یکدیگر تعامل کنند. این انجمن‌ها بهتر می‌توانند واحدهای زیرمجموعه را شناسایی کنند، اما دولت همواره سعی دارد خودش به صورت مجزا به موضوع واحدهای صنعتی ورود کند و با فشار مستقیم بر این واحدها مشکل کسری برق را حل کند. اگر به دنبال مردمی‌سازی واقعی اقتصاد هستیم معنایش این است که بگذاریم واحدهای صنعتی خودشان از طریق انجمن‌های شان در بورس انرژی با هم تعامل، مبادله و مسئله را حل کنند.

حمایت دولت از بازار سرمایه به کجا رسید؟

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

برنامه میز اقتصادی با موضوع «پیگیری حمایت دولت از بازار سرمایه» و با حضور همایون دارابی کارشناس بازار سرمایه، حسین سلاح ورزی عضو شورای‌عالی بورس و نماینده اتاق بازرگانی، محسن انصاری مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، سید علیرضا میرمحمدصادقی عضو هیات عامل و معاون بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی برگزار و به سوالات زیر پاسخ داده شد.

● روند بازار سرمایه در نخستین فصل امسال چگونه بود؟

دارابی: روند مثبتی را در اثر مصوبات دولت شاهد بودیم؛ به طوری که شاخص کل از ابتدای سال تاکنون، نزدیک به ۱۵ درصد رشد داشته، اما بازار سرمایه می‌توانست وضعیت بسیار بهتری را تجربه کند. امسال از نظر متغیرهای کلان موثر بر بازار، شرایط مناسبی داریم؛ چرا که نفت بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه معامله می‌شود و محصولات پتروشیمی و انواع مواد خام نیز، در بازارهای جهانی قیمت‌های بالایی دارند. با وجود تمام این متغیرهای مثبت کلان، اتفاقات و اخبار ضد و نقیض در اثر برخی تصمیمات، باعث شد تا بازار نتواند به جایی که باید، برسد. سلاح ورزی: در بهار امسال، بازار تا حدودی متعادل بوده که دلایل مختلفی از جمله افزایش دامنه نوسان از ۵ به ۶ برای شرکت‌های عرضه شده در بازار اول بورس و فرابورس و ترمیم حدودی اعتماد عمومی، سبب این اتفاق شده است. طی یک تا دو هفته اخیر به دلایلی که تا حدودی قابل توجیه است، شاهد یکسری از نوسانات هستیم؛ از جمله این که بسیاری از نمادها برای برگزاری مجامع خود، متوقف شده‌اند یا ابهاماتی در صنعت خودرو و پتروشیمی وجود داشت.

● چه میزان از مصوبات دولت قبل و مصوبه ده بندی دولت جدید برای حمایت از بازار سرمایه اجرایی شد؟

دارابی: مصوبات دولت قبل اصلا اجرایی نشد؛ با برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، شاخص بازار سرمایه رشدی را شاهد بود، اما پس از آن، به علت وضعیت نرخ بهره، این شاخص شروع به کاهش کرد تا این که بحث مصوبه ده بندی دولت پیش آمد که از این مصوبه نیز، تقریبا چهار بند به اجرا در آمده است.

بند مربوط به معافیت ۵ درصدی شرکت‌های تولیدی در بودجه ذکر، اما از سوی دیگر، معافیت مالیاتی صادرات لغو و عوارض صادراتی وضع شد و همچنین، فاصله ۲۰ درصدی بین نرخ ارز نیمایی و ارز آزاد به وجود آمد. این اتفاقات مقداری معافیت به شرکت‌ها داد، اما بخش عمده‌ای از درآمدهای شرکت‌های صادراتی را کم کرد. اخبار ضد و نقیض درباره عوارض صادراتی، کاهش تمایل شرکت‌ها برای صادرات و وارد کردن ارز به کشور را به همراه داشت.

بند مربوط به خوراک پتروشیمی‌ها نیز تاثیر مطلوبی روی بازار داشت؛ گزارش‌های دوازده ماهه نشان می‌دهد که در زمستان، برخی از شرکت‌های پتروشیمی با وجود وضعیت جذاب بازارهای جهانی، زیان ده شده بودند. همچنین بند حقوق معادن و بند تاثیر دارایی ارزی بانک‌ها هم عملیاتی شده است.

● نحوه اجرایی شدن مصوبات دولت چه میزان روی عملکرد شرکت‌های بورسی تاثیر منفی داشت؟

سلاح ورزی: یکی از عوامل ثبات نسبی بازار سرمایه، این بود که سیاسیون کمتر درباره آن اظهار نظر کردند.

بندهای این مصوبه به ویژه دعوت رئیس سازمان بورس در جلسات اقتصادی، عمدتاً اجرا شده یا در حال اجراست، اما ایراداتی به آن وارد است.

در مورد بندی که در قانون بودجه امسال آمد و قرار شد افزایش سرمایه شرکت‌ها از محل سود تقسیم نشده، مشمول مالیات صفر باشد، نوع برخورد سازمان امور مالیاتی و دستورالعملی که برای اجرای آن صادر کرد، قابلیت اجرای این بند را کاهش داد.

جلسه‌ای در این باره در کمیته ماده ۱۲ برگزار شد و به این نتیجه رسیدیم که باید دوباره استفساریه‌ای از مجلس شورای اسلامی گرفته شود.

● روند اجرای مصوبه ده بندی دولت برای حمایت از بازار سرمایه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

انصاری: بندهای با اهمیت مصوبه دهگانه تا حدودی اجرایی شده، اما چند بند باقی مانده که هنوز به تصویب نهایی نرسیده؛ به عنوان مثال، مصوب شده بود که ۳۰ هزار میلیارد تومان علاوه بر اوراق قبلی، بابت صندوق تثبیت واریز شود که در بودجه، فقط ۵ هزار میلیارد تومان برای آن در نظر گرفته شد.

تصویب قانون‌گذار بوده که ۵ هزار میلیارد تومان به صندوق تثبیت منتقل شود، اما پیگیری‌ها برای اجرای کامل مصوبه، در حال انجام است.

معافیت ۵ واحد درصدی شرکت‌ها نیز با وجود این که به تصویب رسیده، هنوز به طور رسمی ابلاغ نشده است و سازوکارهای اجرایی آن برای شرکت‌های مشخص نیست. مکاتباتی را با سازمان امور مالیاتی انجام داده‌ایم که این امر نیز انجام شود؛ ضمن این که در جلسات هفتگی با این سازمان هم، به طور مداوم در حال یادآوری این بند از مصوبه هستیم و امیدواریم که ابلاغ سازوکارها از سوی سازمان امور مالیاتی، طی یکی تا دو ماه آینده به اجرا برسد.

● صندوق توسعه ملی هم قرار بود واریزی‌هایی داشته باشد، به کجا رسید؟

انصاری: این بخش هنوز انجام نشده و مطلع نیستم که چه میزان واریزی صورت گرفته، به طور کلی، سه مورد از مصوبه ده بندی برای اجرا باقی مانده است.

● چرا نظر سازمان بورس با نظر کارشناسان تفاوت دارد و چه بندهای دیگری برای حمایت از بازار سرمایه باید اجرایی می‌شد که نشده است؟

دارابی: واریز مالیات خرید و فروش سهام به حساب صندوق توسعه و تثبیت هنوز اجرایی نشده؛ همچنین میزان انتشار اوراق، باید برابر با ۵۰ درصد از منابع ورودی بازار سرمایه می‌شد.

طی سه ماه ابتدایی امسال، ۴۵ هزار میلیارد تومان انتشار اوراق صورت گرفته که ۳۰ هزار میلیارد تومان آن، انتشار نقدی بوده؛ یعنی فقط حدود ۴۶ درصد از برنامه ۱۰۳ هزار میلیاردتومانی امسال به اجرا درآمده است.

انصاری: انتشار اوراق از ابتدای سال تاکنون، مبلغ بسیار بااهمیتی نبوده ولی در مجموع، اجرایی نشده است.

● آیا انتشار اوراق بی‌اهمیت بوده است؟

دارابی: اهمیت این موضوع برای فعالان مختلف بازار سرمایه متفاوت است؛ اما به طور کلی، مصوبه ذکر کرده که باید ۵۰ درصد منابع ورودی بازار سرمایه به انتشار اوراق تخصیص یابد که به اجرا در نیامد.

● عدم تناسب مصوبه ده بندی دولت با اجرایی شدن آن، چه آثاری می‌تواند داشته باشد؟

انصاری: این که انتظار داشته باشیم این مصوبه به زودی اجرایی شود، مقداری خارج از روال طبیعی و زمانبر بودن فرآیندهاست؛ امیدواریم که بحث مالیات و انتشار اوراق نیز به زودی محقق شود.

● شرکت‌های تولیدی و صادرکنندگان امسال چه میزان برای تامین نقدینگی تحت فشار هستند؟

دارابی: نرخ سود بین بانکی به ۲۸ درصد رسیده و هر هفته در حال افزایش است؛ همچنین نرخ انواع اوراق و اوراق گیری از بانک مرکزی نیز، به ۲۲ درصد رسیده که یعنی، تا ۲۳ و ۲۴ درصد نیز، برای بانک‌ها صرفه دارد که سپرده دریافت کنند و پول وارد بازار نشود.

شرکت‌ها از نظر سرمایه در گردش تحت فشار هستند و اگر نرخ سود همچنان افزایش یابد، به شرکت‌ها فشار بیشتری وارد می‌کند؛ زیرا از ابتدای سال تاکنون، حدود ۲۷۰ هزار میلیارد تومان منابع در بانک‌ها رسوب کرده است.

از این میزان، ۲۴۰ هزار میلیارد تومان آن به تسهیلات اختصاص یافته و همچنان، ۳۰ هزار میلیارد تومان رسوب بیشتر نسبت به سپرده دریافتی بانک‌ها در نظام بانکی دیده می‌شود.

سلاح ورزی: یک مشکل جدی در کشور داریم که تصمیمات خوب گرفته می‌شود، اما همزمان، یکسری تصمیمات دیگر گرفته می‌شود که یا مابقی تصمیمات را خنثی می‌کنند یا اثر معکوس می‌گذارند.

به طور مثال، همزمان با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، دستمزد ۵۷ درصد، هزینه و عوارض بارنامه حمل‌ونقل کالا از ۴ درصد به ۹ درصد افزایش یافت و حامل‌های انرژی نیز افزایش نرخ پیدا کردند و مبنای محاسبه عوارض گمرکی نیز از ۴۲۰۰ تومان به نرخ ETS تغییر یافت. بحث معافیت مالیاتی ۵ درصدی نیز به همین شکل شد که در مقابل آن عوارض صادراتی قرار گرفت.

همچنین اظهارنظرهای نسنجیده مشکل بعدی است؛ به طور مثال، در صنعت خودرو، مدیران مختلف دولتی درباره عرضه بلوکی سهام خودروسازها اظهارنظر کردند که باعث ایجاد ابهام و تاثیر منفی در بازار شد.

● برآورد سازمان بورس از زمان برای اجرای کامل مصوبه ده بندی چیست؟

انصاری: سازمان بورس، نهاد قانونگذار بازار سرمایه است و متولی اجرای آن ده بند نیست.

این سازمان مانند تمامی فعالان بازار، اجرای این ده بند را از ارکان مختلف نظام مطالبه می‌کند. بند دهم همین مصوبه آذر پارسال مربوط به این بود که نرخ سود بین بانکی باید حدود ۲۰ درصد باقی بماند، اما افزایش یافته که مدام در حال پیگیری آن هستیم که بانک مرکزی باید در این باره پاسخگو باشد.

● فاصله واریز سود شرکت‌ها باید کاهش پیدا کند؟

انصاری: مطابق ماده ۲۴۰ قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱ و اصلاحیه آن مصوبه سال ۱۳۴۷، شرکت‌ها باید ۸ ماه پس از برگزاری مجمع، سود سهامداران خود را پرداخت کنند، از آن جا این مسئله از موارد مورد اعتراض سهامداران بود، سازمان بورس نیز پیگیر کاهش این مدت زمان است که در اصلاحیه قانون بازار که مراحل نهایی خود را در مجلس پشت سر می‌گذارد، پیشنهاد شده که این زمان به ۳ ماه برسد.

● چرا تاکنون حمایت‌ها از دو صندوق پالایش و دارا یکم انجام نشده است؟

دارابی: ساختار این صندوق‌ها اشتباه و برای شکل گیری آن‌ها، مطالعه کافی انجام نشده بود؛ یعنی این صندوق‌ها را با یک تصمیم مطالعه نشده وارد بازار کردند؛ به طوری که رکن بازارگردان که موظف به حفظ ارزش این صندوق‌ها باشد را ندارند. این صندوق‌ها به نوعی طراحی شده‌اند که نمی‌توانند ترکیب پرتفوی خود را تغییر دهند؛ یعنی صندوق یا شرکت سرمایه‌گذاری واقعی نیستند.

وزیر اقتصاد موافقت کرده که سهام ممتاز این صندوق‌ها به بازار واگذار شود؛ اکنون در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی هستند و باید از طرف دولت به سازمان بورس تحویل داده شوند که این سازمان نیز، ساختار آنها را اصلاح کند تا برای این صندوق‌ها بازارگردان گذاشته شود، به عنوان یک صندوق بخشی عمل کنند و ارزش آنها افزایش یابد.

● چرا واریز ۳۰ هزار میلیارد تومان از سوی صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت به طور کامل انجام نشده است؟

میرمحمدصادقی: این عدد از ابتدا ۳۰ هزار میلیارد تومان نبود؛ بلکه ۱۲ هزار میلیارد تومان بوده و تا این لحظه، ۴ هزار میلیارد تومان آن را پرداخت کرده‌ایم و تا پایان سال، حدود ۸ هزار میلیارد تومان دیگر نیز به این صندوق پرداخت می‌کنیم.

امیدواریم با بازگشت منابع ریالی به صندوق، ماهانه حدود ۶۰۰ میلیارد تومان واریز کنیم که در نهایت، ۱۲ هزار میلیارد تومان تعهد صندوق توسعه ملی تا پایان سال انجام شود.

واریزهای ماهانه صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت، تا فروردین انجام شده و در مورد اردیبهشت و خرداد نیز به علت اضافه شدن یک متمم به قرارداد تاکنون واریز نشده است؛ زیرا روش پرداخت که قبلا به صورت سپرده‌گذاری بوده، اکنون با توجه به مجوز صادره از سوی هیات امنای صندوق توسعه ملی، قرار است به صورت سرمایه‌گذاری تغییر کند. علت این تغییر، این است که هزینه کرد صندوق توسعه ملی باید زاینده باشد و درآمد داشته باشد.

● مشکلات میان صندوق توسعه ملی و سازمان بورس بر سر نحوه واریز وجود برطرف شده است؟

میرمحمدصادقی: مشکلات برطرف شده و مشکلی وجود ندارد؛ یعنی بحث بر سر قرارداد بود که منعقد شده و بر اساس آن، ماهانه حدود ۶۵۰ میلیارد تومان را واریز کردیم و فقط برای ادامه کار، با صندوق تثبیت توافق کردیم که نحوه عمل، از سپرده‌گذاری به سرمایه‌گذاری تغییر کند. امیدوار هستیم که دو قسط مربوط به اردیبهشت و خرداد نیز، حداکثر تا نیمه تیر واریز شود.

● اگر مصوبه ده بندی دولت به طور کامل اجرایی شده بود، اکنون شاخص بازار چه شرایطی داشت؟

دارابی: در مقطعی که بحث از این مصوبه مطرح شد، همه بازار اطمینان داشت که قصد دولت، سرمایه‌گذاری مولد و ایجاد اشتغال در جامعه است؛ بازار هنوز هم این اعتماد را دارد، اما در جریان اجرا، مشکلاتی وجود دارد که باید رفع شود.

به طور مثال، برای آرامش بخشی به بازار، یک مرحله عرضه خودرو در بورس انجام شد، اما در مرحله دوم، یک مصوبه جدید آن را لغو کرد. با ورود خودرو به بورس، دولت می‌توانست مالیات واقعی آن را دریافت کند و برای کارگران، زنجیره تولید قطعه سازان و تمامی شبکه نیز می‌توانست مفید باشد.

اگر هماهنگی‌ها به طور کامل انجام شود و بند مربوط به حضور رئیس سازمان بورس در مراکز تصمیم ساز اجرایی شود، شاخص می‌توانست به راحتی به بالای یک میلیون و ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار واحد برسد؛ یعنی این شاخص می‌توانست به جای ۱۵ درصد، حدود ۳۰ درصد یا دو برابر رشد کند. متاسفانه بازار به حاشیه‌هایی کشیده می‌شود که در برابر بازارهای غیرمولد، ضعیف تر شده است.

در هفته‌های اخیر به دلیل افزایش نرخ بهره در فدرال رزرو، به جز بحث نفت، شاید تغییراتی در نرخ سایر فلزات و کامودیتی‌ها بودیم و تاثیری را در بازار سرمایه داشته، اما آن چه که بازار سرمایه ایران را رنج می‌دهد، نااطمینانی ناشی از برخی تصمیمات است.

فاصله نرخ ارز نیما و سنا، مسئله روز بورس

یک کارشناس بازار سرمایه درباره تصمیمات بانک مرکزی بر روند بورس گفت: تصمیمات اخیر بانک مرکزی آنطور که باید بر روند بورس تاثیرگذار نیست زیرا تلقی بازار از نوسانات ارزی بی‌ثباتی و پیش‌بینی‌پذیر نبودن اقتصاد و وجود ابهامات و نگرانی‌هایی است که در کلیت اقتصاد وجود دارد. اما نکته کلیدی این است که کنترل شرایط فعلی هم نمی‌تواند اثر جدی بر بازار داشته باشد.

به گزارش سنا، محمد علی احمدزاد اصل با بیان اینکه ارز راه خود را طی می‌کند و هر اقدام بازدارنده‌ای از قبیل محدودیت‌ها و یا تقویت‌کننده‌ای که ارز پاشی تلقی شود، اثر مدت‌دار بر کف بازار ارز نخواهد داشت، افزود: آنچه برای بازار سرمایه اهمیت دارد، نرخ ارز است تا رانت بین ارز نیمایی و ارز آزاد از بین برود.

این کارشناس بازار سرمایه با تأکید بر اینکه تا زمانی که این معضل حل نشود و رانت وجود داشته باشد، بازار سرمایه متضرر خواهد بود، گفت: تمام مسائل به اختلاف ۲۰ تا ۳۰ درصدی با بازار آزاد برمی‌گردد که در صورت حذف این فاصله، واکنش بازار به سایر تصمیمات دولت و بانک مرکزی منفی نخواهد بود.

وی با تاکید بر ریسک‌های سیستماتیک، گفت: مسئولان و سیاست‌گذاران کشور باید به موضوع ریسک‌های سیستماتیک توجه بیشتری داشته باشند زیرا بورس دماسنج اقتصاد است و اگر به لحاظ ارزی و ریالی، ابهام و نگرانی وجود داشته باشد، بازار سرمایه واکنش منفی نشان خواهد داد.

به گفته احمدزاد اصل، این موضوع باید در کلیت اقتصاد پذیرفته شده باشد زیرا ریسک‌های سیستماتیک، بازار را ملتهب و منفی کرده و سرمایه‌ها را از آن خارج می‌کند.